

EHO

ČASOPIS ZAVODA ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC IZVAJALCEV IN PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV SLOVENIJE

PRELISTAJ NA MOBILNIKU

Anketa članov Zavoda IPF

Z delom Zavoda IPF zadovoljna
velika večina anketirancev

08

Vaš in
naš Eho

03

100 največkrat
predvajanih
skladb na
radijskih postajah
v letu 2010

14

Sorodne
pravice
za neuke

21

Pirati iz Slovenije:
poročilo s konference
o avtorski pravici v
digitalnem okolju

22

Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev
in proizvajalcev fonogramov Slovenije

Kazalo

   	Uvodni eho	03
	Vaš in naš Eho	03
	Boštjan Dermol: Prihodnost bo zanimiva	03
   	Ehov intervju	04
	Gregor Štibernik: Neenotni izgubljam vsi!	04
   	Vaš Zavod IPF	05
	Poslanstvo, vizija, vrednote	05
	Vodstvo in službe Zavoda IPF	05
	Naša spletna stran – bogastvo uporabnih podatkov	06
	ADMISS: na spletu do vseh podatkov o pravicah in prejemkih	07
	IPF TV – z vami v živo	07
	Preverjamo: Anketa članov Zavoda IPF	08
   	Aktualni eho	10
	Skupščini v letu 2011	10
	Poziv k vpisu	10
	Obračuni 2010	11
	Slovenski glasbeni izvajalci v največji mednarodni podatkovni zbirki IPD	12
	Zavod IPF nadgrajuje in razvija informatizacijo uporabe glasbenih del	12
   	Glasbeni eho 2010	13
	Lestvica največkrat predvajanih skladb na radijskih postajah v 2010	13
	100 največkrat predvajanih skladb na radijskih postajah v letu 2010	14
	100 največkrat predvajanih slovenskih skladb na radijskih postajah v letu 2010	16
	Ehov intervju: Nina Pušlar	18
   	Gostujoči eho	19
	Andrej Karoli: Mnenje s pridržkom	19
	Leo Oblak: Radio se spreminja	19
   	Ehov portret	20
	Za črnim hammondom in štiriindvajsetkanalno mešalno mizo: portret Boruta Činča	20
   	Strokovni eho	21
	dr. Maja Jančič Bogataj: Sorodne pravice za neuke	21
   	Digitalni eho	22
	Pirati iz Slovenije: poročilo s konference o avtorski pravici v digitalnem okolju	22
	Tanja Fajon: Avtorska pravica v digitalnem okolju – je dialog utopija?	24
	Boštjan Menart: Glasba online: Povej mi, kako si dobil to skladbo, in povem ti, kdo si	25
   	Brendi, ostajaš z nami!	26
   	Uporabniški vodnik po ADMISS-u	28

Vaš in naš Eho

Cenjene bralke, spoštovani bralci,

pred vami je prva številka časopisa Eho, namenjenega upravičencem Zavoda IPF in splošni javnosti. Kot je razvidno iz imena, časopis predstavlja odmev na dogajanja, povezana z delovanjem Zavoda IPF ter njegovih upravičencev doma in po svetu. Časopis bo predvidoma izhajal dvakrat na leto in bo zajemal vse aktualne teme in dogajanja v tem obdobju. Trudili se bomo, da bomo informativni in izobraževalni ter da bo naš glas dosegel kar se da širok odmev.

Ker je Eho časopis nas vseh, želimo, da čim več vsebin predlagate in dodate bralci. Zato vas pozivamo k sodelovanju: pošljite nam vaše **ideje, predloge, besedila, fotografije, predloge za imena rubrik**, itd. Dobrodošli tudi, da stopite med **stalne kolumniste** ali **urednike** časopisa Eho. Prvi časopis smo zmogli sami, pri naslednjih pa si želimo skupinskega ustvarjanja!

Prijetno branje vam želi uredniški odbor Eho,
info@zavod-ipf.si

Prihodnost bo zanimiva

V tem trenutku povsod po svetu poteka veliko polemik zaradi novih načinov uporabe zaščitene del, ki so jih omogočili novi mediji, predvsem pa digitalna oblika in moderni komunikacijski kanali (internet). Težnje Evropske komisije so predvsem v oblikovanju konkurenčnih modelov kolektivnih organizacij z namenom lažjega sklepanja pogodb z imetniki pravic (t.i. one-stop shop), posledično pa tudi konkurenca med katalogi zaščitene del in s tem znižanje cen za uporabo zaščitene repertoarja. Na spremembe se je zato treba pripraviti – tudi imetniki pravic se bomo mogli spoprijeti z aktualnimi izzivi. Tu sklicevanje na zastarele modele žal ne bo pomagalo. Tudi za Slovenijo in slovenske avtorje, izvajalce in proizvajalce fonogramov bo treba najti ustrezne odgovore na obstoječe izzive, ki se dotikajo predvsem jezika in s tem povezanega specifično majhnega trga.

Menim, da kolektivna organizacija dela dobro, ko je ne opaziš preveč, čutiš pa njene učinke. Seveda mora to delovanje potekati v najboljši meri, predvsem za dobro svojih članov, upravičencev in imetnikov pravic, neodvisno od politike. Eden od pomembnih postulatov našega dela ostajajo vnaprej določena in objavljena pravila delitve zbranih nadomestil, skladno z dejansko uporabo zaščitene del imetnikov pravic, ter nearbitrnost delovanja in poslovanja, tako z vidika upravičencev kakor tudi uporabnikov.

Glasba ne raste na drevesu, ni brezplačna, ima svojo ceno, vrednost, to pa v skladu z naravo pravic, ki so zasebna lastnina, postavlja lastnik. Uporabniki pa morajo imeti možnost izbire, ali bodo glasbo uporabljali pod pogoji, kot jih postavi njihov lastnik, ali ne. Trg v končni fazi vedno sam uravnava ceno dobrin glede na ponudbo in povpraševanje in pri glasbi z vidika kolektivne zaščite ni nič drugače. Zdi se mi tako nujno tudi preprosto oblikovanje cen in tarif za uporabo del s strani imetnikov pravic. Glasba je dobrina, brez katere ne gre – za nekatere sprostitve in zabava, drugim nuja in osnovno sredstvo, tretjim pa način življenja in sredstvo preživetja. Naša prihodnost bo torej še zanimiva – želim si, da v pozitivnem smislu.

Boštjan Dermol,
predsednik Sveta Zavoda IPF

Gregor Štibernik

»Neenotni izgubljam vsi!«

Direktor Zavoda IPF Gregor Štibernik je konec minulega leta prejel ponovno zaupanje za vodenje strokovnih služb zavoda. Če se je večina energije v preteklosti zlivala v pozicioniranje in zaznavanje sorodnih pravic, so danes pred kolektivnimi organizacijami novi izzivi. Uporabili smo retrovizor in pogledali v preteklost, z daljnogledom pa v prihodnost.

Konec leta ste prejeli ponovno zaupnico članov Sveta Zavoda IPF, saj ste bili kot direktor ponovno imenovani za novo mandatno obdobje. Katere so tiste prelomnice, ki so po vašem mnenju najbolj prispevale k temu?

»Od l. 2006 dalje je bilo ključnih trenutkov kar nekaj. Še posebej bi izpostavil prve delitve, sprejem v svetovne in evropske krovne organizacije, sedež Zavoda IPF v upravnem odboru svetovnega združenja kolektivnih organizacij, izvajanje zbiranja nadomestil iz naslova privatnega reproduciranja, podpis pogodbe o sodelovanju med Zavodom IPF in Zavodom AIPA, pomoč drugim kolektivnim organizacijam pri vzpostavljanju dobrega sistema uveljavljanja, strokovno sodelovanje z Uradi za intelektualno lastnino, tako doma kot v Srbiji, Makedoniji in še bi lahko naštevali. Zavod IPF je zagotovo veliko pridobil tudi na prepoznavnosti v skupnem evropskem prostoru, saj smo aktivni člani združenj SCAPR, AEPO-ARTS in IFPI. Vsekakor naši člani vedo, kaj je naša naloga in poslanstvo in kako oboje izpolnjujemo. Se pa ne spim, da nas čaka še veliko dela.«

Pomemben korak naprej je bil narejen tudi v dostopnosti vašega dela.

»Če pogledam v retrovizor, je bila zagotovo prelomnica tudi vzpostavitev našega sistema ADMISS, ki je reprezentativen primer dobre prakse, kako uporabniku omogočiti vpogled v njegove pravice in s katerim smo navdušili že marsikoga tudi izven meja. Vsekakor je treba izpostaviti tudi mnoge, mogoče ne tako vidne, a vseeno pomembne, bitke, ki jih celotna ekipa zavoda s Svetom zavoda na čelu vsakodnevno bije v imenu svojih članov, predvsem pa za njih, čeprav nekateri danes, po vseh teh letih, še vedno ne razumejo pojma sorodnih pravic in ne razumejo ne principov ne vzvodov kolektivnega uveljavljanja.«

Če vas vprašamo po tolikokrat omenjeni

transparentnosti in zakonitosti Zavoda IPF, kaj odgovorite?

»Nikakor ne morem mimo madežev, ki jih nekateri želijo neupravičeno pustiti na naši organizaciji. Če kdo, potem lahko kot direktor strokovne službe vsak trenutek izvajalcu pogledam v oči, saj naši izplačani zneski, ki jih prejmejo upravičenci, odražajo realna nadomestila za povsem realen in transparenten obseg predvajanj. V tem procesu se zaposleni v Zavodu IPF kot tisti, ki izvajamo sklepe skupščin in Sveta zavoda, distanciramo od politike všečnosti. Naša glavna skrb in vodilo je zagotavljanje kot prvo nearbitrarnosti in kot drugo zagotavljanje, da so s pravili delitve upravičenci seznanjeni vnaprej – tako, kot to predvideva zakon in ne šele recimo pod kakšno temo znotraj točke razno na sami seji skupščine. Mogoče peščici res ni všeč, da vsak upravičenec prejme točno toliko, kolikor je bilo zbranega v njegovem imenu oziroma na podlagi prijavljene uporabe njegovih varovanih del. Vendar drugače – če želimo delovati zakonito – ne gre in zakonitost delovanja je v Zavodu IPF na prvem mestu.«

Zakonitost v tem primeru ne more brez transparentnosti. V Zavodu IPF ste jima dodali še dostopnost.

»Vsekakor je izjemno pomembno, da lahko naši člani vsak trenutek v spletni aplikaciji Admiss dobijo popoln vpogled v prijavo dela, preglednejše in vsebinsko obsežnejše obračunske podatke in celo možnost pregleda vseh predvajanj izvedb za posamezno izvedbo in vseh izvedb po posameznih izvajalcih. Na našo transparentnost in pravičnost do vseh kaže tudi dejstvo, da se v Zavodu IPF lahko kadarkoli včlani katerikoli imetnik sorodnih pravic, prav tako so na naše skupščine vedno vabljeni vsi člani in tudi vsi lahko glasujejo. Na spletu imamo za razliko od ostalih kolektivnih organizacij že več let objavljene tudi vse zapisnike vseh sej vseh organov za vsa leta poslovanja ter vse sporazume z reprezentativnimi skupinami uporabnikov, tako da lahko tudi zavezanici 'preverjajo', ali delujemo v skladu z ZASP.«

Kaj čaka IPF in kolektivne organizacije nasploh v prihodnosti?

»Naš primarni cilj je povečati zbrana sredstva in tako omogočiti našim članom višja izplačila. Kot eno najoptimalnejših rešitev za tako velik oz. majhen trg,

kot je Slovenija, zato vidim združevanje kolektivnih organizacij. Zato mora biti temeljni cilj – pa ne samo moj oz. cilj Zavoda IPF, temveč vseh glasbenikov – povezovanje strokovnih služb.«

In kako to doseči?

»Sedaj imamo že leta podvojeno npr. terensko in pravno službo, fakturiranje, računovodstvo, obdelavo sporedov predvajanih del in še bi lahko naštevali. Tako da rezerve zagotovo obstajajo in na nas je, da besede udejanjimo. Zavod IPF je to, da se vendarle da kaj premakniti v smeri združevanja, prvi pokazal s sodelovanjem z Zavodom AIPA, kjer je storjen šele prvi korak, oboji pa imamo še veliko idej. Pomemben izziv za nas je tudi digitalna pravica oz. pravice, izhajajoče iz del, ki se tako ali drugače pretakajo po internetu. Zagotovo je na mestu vprašanje, ali zakonodaja sledi razvoju. Odgovor je marsikomu jasen in prav gotovo bi tudi tu morali prav vsi imetniki pravic stopiti skupaj – pa naj gre za literarne ali glasbene založnike, filmske producete, avtorje glasbe, režiserje, scenariste ali pa igralce in izvajalce. Neenotni namreč izgubljam vsi!«

Predstavitev Zavoda IPF

Poslanstvo

S strokovnostjo, procesno odličnostjo in osveščanjem upravičencev, uporabnikov ter širše javnosti pripomoči k razumevanju pomena glasbe ter tako dvigniti raven spoštovanja pravic intelektualne lastnine in procesa ustvarjanja glasbe. Naša dolžnost je, da zapisane pravice uveljavljamo z ustrezno infrastrukturo in primernimi mehanizmi.

Do imetnikov pravic:

Naše poslanstvo je zbirati nadomestila in jih s čim manjšimi stroški v čim krajšem času razdeliti imetnikom pravic.

Do uporabnikov:

Ozaveščati o pomenu glasbe in intelektualne lastnine ter doseči ustrezne dogovore v prid tako uporabnikom kot tudi imetnikom pravic.

Vizija

Zavod IPF bomo iz uspešne, dinamične in učinkovite kolektivne organizacije v Sloveniji razvili tako, da bo s prenosom strokovnosti in procesne odličnosti postavljala mejnike razvoja v uveljavljanju avtorske in sorodnih pravic širše v regiji.

Vrednote

Kredibilnost

Strokovnost in kreativnost sta temeljna gradnika naše poslovne odličnosti.

Odgovornost

Odgovorno udejanjamo poslanstvo in vizijo Zavoda IPF.

Spoštovanje

S pripadnostjo, potrpežljivostjo in s strpnostjo gradimo dolgoročne odnose med zaposlenimi, upravičenci, uporabniki, zunanji sodelavci in poslovnimi partnerji.

Vodstvo in službe Zavoda IPF

Svet Zavoda IPF

Svet Zavoda IPF v skladu s statutom in drugimi akti sprejema tarife, predlaga spremembe Statuta, sprejema druge splošne akte Zavoda IPF, sprejema program dela, delovni in finančni načrt, potrjuje zaključne račune, sprejema sistematizacijo delovnih mest, opravlja nadzor nad upravljanjem in poslovanjem Zavoda IPF, imenuje in razrešuje direktorja Zavoda IPF, posreduje mnenja in predloge glede posameznih zadev direktorju ter odloča o ugovorih zoper odločitve direktorja.

Člani Sveta Zavoda IPF so:

- Boštjan Dermol (predsednik Skupščine izvajalcev in predsednik Sveta Zavoda IPF),
- Boštjan Menart (predsednik Skupščine proizvajalcev in podpredsednik Sveta Zavoda IPF),
- Darjo Rot (podpredsednik Skupščine proizvajalcev fonogramov),
- Rok Terkaj (podpredsednik Skupščine izvajalcev),
- Goran Lisica (član Skupščine proizvajalcev fonogramov),
- Rok Ferengja (član Skupščine izvajalcev).

Strokovni svet Zavoda IPF

Strokovni svet Zavoda IPF je svetovalno telo, ki nadzoruje zakonitost in skladnost delovanja organov Zavoda IPF ter s strokovnimi nasveti pomaga pri reševanju težav, na katere lahko pri opravljanju dela naletijo člani organov Zavoda IPF ali strokovne službe Zavoda IPF. Je tudi razsodnik v morebitnih sporih med organi Zavoda IPF, člani skupščine ali člani obeh skupščin.

Člani Strokovnega sveta Zavoda IPF so:

- Davorin Petrič (predsednik Strokovnega sveta Zavoda IPF)
- Saša Lušič (podpredsednik Strokovnega sveta Zavoda IPF)
- Marko Stopar (član)
- Nevenka Richter Peče (član)
- Borut Činč (član)
- mag. Andrej Sraka (član)
- mag. Simon Bračun (zunanji član)
- Branko Jahn (zunanji član)

Direktor

Organizira in vodi delo Zavoda IPF, ga predstavlja in zastopa ter odgovarja za njegovo zakonitost delovanja.

Strokovne službe

Strokovna služba Zavoda IPF je organizirana v treh oddelkih: percepcija, repartacija in računovodstvo/knjigovodstvo. Oddelki so oblikovani po posameznih zaokroženih delovnih področjih. Zavod IPF kakovostno in suvereno opravlja svoje naloge, skrbi za permanentno izobraževanje zaposlenih na področjih ekonomije, prava in informatike v povezavi z glasbeno-založniško dejavnostjo. Delovno področje Zavoda IPF zahteva visoko strokovne kadre, ki morajo poleg ekonomsko-pravnih znanj ter znanja s področja domače zakonodaje in glasbenega trga poznati in spremljati tudi tujo zakonodajo in področje sorodnih pravic predvsem v sosednjih državah ter tudi v Evropski uniji.

Interno računovodstvo

Oddelek internega računovodstva Zavoda IPF je skrbnik upravljanja saldakontov kupcev/dobaviteljev in je odgovoren za poslovanje z e-bančništvom, vodenje gotovinske blagajne, pripravo podatkov za plače in druga izplačila ter poročanje vodstvu.

Narava dela oddelka zahteva sprotno, vestno in natančno opravljanje delovnih nalog.

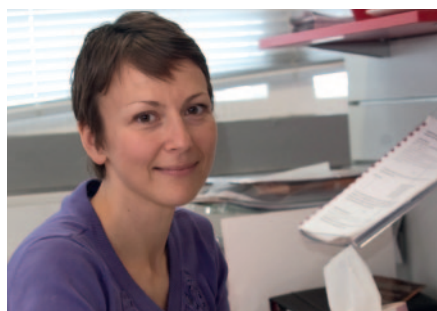
Oddelek za knjigovodstvo in računovodstvo vodi **Tanja Narat**.

Percepcija

V oddelku Percepcije malih uporabnikov skrbimo za področje poslovnih odnosov s ti. »malimi uporabniki« (gostinci, trgovci, frizerji, kozmetičarji, hotelirji, lastniki obrtnih delavnic itd.). Delo se stoji iz osveščanja in ozaveščanja javnosti, zaznave uporabe glasbe na terenu, sklepanja pogodb, nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti in sklepanja sporazumov z reprezentativnimi združenji. Pri delu sodelujemo z ostalimi oddelki zavoda ter zunanji sodelavci, s katerimi koordinirano opravljamo določene dele delovnega postopka.

Percepcija ugotavlja obseg in način uporabe varovanih del v radiodifuzni dejavnosti in skupaj z reprezentativnimi skupinami uporabnikov soustvarja pogoje uporabe.

Cilj oddelka je jasna, primerna tarifa, ki predstavlja ravnovesje med pričakovanji uporabnika in imetnika pravic.

Za področje percepcije malih uporabnikov je zadolžen **Miha Šinkovec**, za percepcijo na področju radiodifuzije, radiodifuzne retransmisije, prirediteljev in novih tehnologij pa **Nataša Požarnik**.

Reparticija

Oddelek za repartitijo upravičencem prek svojih aplikacij in storitev kakovostno, hitro in pregledno uveljavlja njihove pravice. Oddelek sproti obdeluje vhodne podatke (prijava upravičencev, prijava posnetih izvedb pri katerih upravičenci sodelujejo, za potrebe obračuna in poračunov analizira podatke o javni priobčitvi fonogramov) in jih za doseganje največje možne transparentnosti daje upravičencem na vpogled prek spletne aplikacije ADMISS.

Za področje repartitije je zadolžen **Viljem Marjan Hribar**.

Kaj je Zavod IPF?

Video odgovor poiščite na www.zavodipf.si/ipf_tv.php

Naša spletna stran

- bogastvo uporabnih podatkov

V prizadevanjih po čim večji preglednosti delovanja in po največji učinkovitosti kolektivnega uveljavljanja sorodnih pravic upravičencev na spletnih straneh Zavoda IPF zainteresirani javnosti, predvsem pa uporabnikom in upravičencem, ponujamo vse podatke, ki so ključni za naše delovanje in za vašo informiranost. Ker je stran izjemno bogata s podatki in dokumenti, vam podajamo pregled, kaj vse je vam – upravičencem, na voljo in dosegljivo le z nekaj kliki:

Letna poročila in načrti

So ključni dokumenti, iz katerih je razvidno naše poslovanje in usmeritve za delo v tekočem letu. www.zavod-ipf.si/sl/Strani/Zavod-IPF/dokumenti/porocila-in-nacrti/porocila-in-nacrti.aspx

Zapisniki sej Sveta in Strokovnega sveta

Kot edina kolektivna organizacija pri nas imamo za prav vsa leta našega poslovanja objavljene zapisnike sej Sveta in Strokovnega sveta, saj lahko le tako upravičenci ocenjujejo delo izvoljenih predstavnikov v navedenih organih. www.zavod-ipf.si/sl/Strani/Zavod-IPF/dokumenti/zapisniki-sej-sveta-zavoda-ipf-in-strokovnega-sveta-zavoda-ipf.aspx

Zapisniki sej skupščin

Na spletu imamo objavljene tudi vse zapisnike rednih in izrednih sej skupščin izvajalcev in skupščin proizvajalcev fonogramov. Tako lahko upravičenci lažje spremljate kontinuiteto in razvoj zavoda ter ga primerjate in vrednotite skozi prizmo sprejetih odločitev članov in smernic, določenih na sejah skupščin.

www.zavod-ipf.si/sl/Strani/Zavod-IPF/dokumenti/zapisniki-sejin-skupscin.aspx

Vse, kar potrebujete za prijavo

Izvajalcem in proizvajalcem fonogramov so na voljo obrazci (pooblastila) za posredovanje podatkov pa tudi obrazci za prijavo neprijavljenega repertoarja. V pomoč pri izpolnjevanju bodo prav gotovo prišla jasna navodila. V pomembno pomoč pri tem je portal neprijavljenega repertoarja, ki ga lahko sami prijavite, če ste upravičenci pri najdenih neprijavljenih izvedbah.

Izvajalci: www.zavod-ipf.si/sl/Strani/izvajalci/kako-se-vclaniti/Kako-se-vclaniti.aspx

Proizvajalci fonogramov: www.zavod-ipf.si/sl/Strani/proizvajalci-fonogramov/kako-se-vclaniti/kako-se-vclaniti.aspx

Še posebej izpostavljamo **Administrativne spletne strani (ADMISS)**. Tu so vam na voljo podatki o prijavljenih izvedbah (možen je izpis posameznih prijavljenih izvedb), lahko si ogledate svoje matične podatke in tudi seznam izvedb, pri katerih ste upravičenci. V zavihku »obračunski podatki« si lahko ogledate podatke o opravljenih obračunih in poračunih z datumi izplačil nadomestil. Vsem upravičencem so na ogled tudi sporedi predvajanih del, kjer so na voljo podatki o številu predvajanj za posamezno izvedbo v sumarni obliki in po posameznih radijskih postajah. Člani katere od skupščin si lahko na ADMISS-u ogledate tudi seznam članov posameznih skupščin. Tisti upravičenci, ki najdete »svoje« izvedbe na seznamu neprijavljenega repertoarja, pa jih lahko s pomočjo elektronskega obrazca tudi prijavite. admiss.zavod-ipf.si/

Če imate kakršnekoli konstruktivne predloge za morebitne izboljšave in dopolnitve spletnega mesta, nam jih vedno lahko sporočite na info@zavod-ipf.si.

ADMISS

Na spletu do vseh podatkov o pravicah in prejemkih

Naše **Administrativne spletne strani** (ADMISS) so pred kratkim doživele pomembno vsebinsko prenovu. Bistvene novosti so možnost vpogleda v polno prijavo dela, kjer je posameznik izvajalec ali upravičenec, preglednejši in vsebinsko obsežnejši obračunski podatki, možnost pregleda predvajanj izvedb po posameznih izvajalcih in možnost izpolnjevanja obrazcev za prijave posnetih izvedb v elektronski obliki. Zavod IPF je tako vsakemu upravičencu omogočil, da lahko kadarkoli dostopa do vseh podatkov, iz katerih izhajajo njegove pravice in prejemki.

Vsak izvajalec ima možnost vpogleda v polno prijavo dela, pri katerem sodeluje kot izvajalec ali upravičenec. S klikom na ikono **Prijavljena dela člana** in s klikom na **Kot izvajalca** ali **Kot upravičenca po izvajalcu** se odpre seznam del, pri katerih je prijavljen. S klikom na izvedbo v stolpcu **Naziv dela** se odpre pregled prijave izbranega dela.

Dopolnili smo funkcionalnost pri zavihku **Obračunski podatki**. Poslej ima vsak upravičenec poleg

podatkov o obračunanih izvedbah na voljo tudi podatke o vseh izvedenih obračunih/poračunih, iz katerih je razvidno, kolikšen je znesek posameznega obračuna oz. poračuna, koliko od obračunanega je že bilo izplačanega in koliko še čaka na izplačilo. Dodali smo tudi možnost pregleda izplačil. Vsak upravičenec ima možnost vpogleda v znesek in datum nakazanih nadomestil. Žal je zaradi prehoda na nov sistem v letu 2009 možno videti datume izplačil le za izplačila opravljena od leta 2009 dalje, zneski pa so navedeni tudi za pretekla leta. Manjkajoče informacije so na voljo na Zavodu IPF.

Tretja, morda za preglednost najpomembnejša novost, je možnost pregleda predvajanj izvedb po posameznih izvajalcih. Ta funkcija omogoča dve možnosti, in sicer prvi seznam nudi možnost pregleda predvajanj za posameznega izvajalca, ki se je z uporabniškim imenom in geslom prijavil v ADMISS. S klikom na **Izpis predvajanj prijavljenih izvedb** lahko vsak izvajalec pregleda število predvajanj svojih izvedb. S klikom na **Podrobnosti ...** pri posamezni izvedbi se izpiše tabela s seznamom

radijskih postaj in številom predvajanj pri posamezni izvedbi. Za učinkovito uveljavljanje pravic smo dodali še možnost pregleda predvajanj izvedb po iskalnih kriterijih, in sicer lahko upravičenci iščejo podatke po nazivu glavnega izvajalca ali po nazivu izvedbe.

Četrta novost prinaša upravičencem možnost izpolnjevanja obrazcev za prijave posnetih izvedb v elektronski obliki. Obrazec je po vnosu podatkov treba natisniti, podpisati in poslati na naš naslov.

Podrobnejši pregled vstopne strani in posameznih funkcij je predstavljen na koncu časopisa.

Upamo, da vam bodo predstavljene novosti pomagale k preglednejšemu in učinkovitejšemu uveljavljanju vaših pravic. Za kakršnakoli vprašanja in pojasnila o uporabi spletne aplikacije ADMISS smo vam z veseljem na voljo.

Viljem Marjan Hribar
Oddelek za repartitijo

IPF TV - z vami v živo

Preko interneta do informacij o Zavodu IPF

Zavod IPF je 3. novembra 2010 prvič preko interneta v živo odgovarjal na nekatera najpogostejša vprašanja o svojem poslanstvu in delovanju. Takšna oblika video-spletne komunikacije prinaša nov veter in Zavod IPF postavlja korak pred druge kolektivne organizacije ter daje evropsko zgleden primer dobre prakse v transparentnosti delovanja.

V Zavodu IPF smo želeli stopiti še korak naprej v približevanju svojih storitev upravičencem.

Med prvimi v Evropi in na svetu smo razvili spletno aplikacijo ADMISS, ki upravičencem kadarkoli omogoča dostop do podatkov o uporabi njihovih del in o delitvi nadomestil, od novembra 2010 pa z video-spletno komunikacijo odgovarjamo na najpogostejša vprašanja upravičencev, ki jih zastopamo.

»Stopamo korak naprej in še širše odpiramo vrata v svet sorodnih pravic. Zavedati se moramo, da se naša družba zelo osvešča o njihovem

pomenu in posledicah, ki s tem sovpadajo, zato želimo svoje poslanstvo in delo še približati vsem, ki potrebujejo našo pomoč,« je poudaril direktor Zavoda IPF Gregor Štibernik, ki je kot prvi govorec preko spletne strani odgovarjal na vprašanja, ki so najpogostejše prispela na Zavod IPF. Vsakih nekaj mesecev bomo tako odgovarjali na najpogostejše zastavljena vprašanja in aktualne teme, vsi posneti odgovori pa so na voljo še v posebnem video arhivu na spletni strani www.zavodipf.si/ipf_tv.php.

Preverjamo: Anketa članov Zavoda IPF

Z delom Zavoda IPF zadovoljna velika večina anketirancev

V začetku novembra 2010 smo članom posredovali povabilo k izpolnjevanju ankete o zadovoljstvu z delom Zavoda IPF. Veseli smo bili odziva in še bolj rezultatov, ki so dragocen smerokaz našega nadaljnjega dela in razvoja. Veseli nas, da vprašani delo zavoda ocenjujete pozitivno. Z delom Zavoda IPF sta tako zadovoljni 2/3 vprašanih, dobra četrtina ga je ocenila z nevtralno oceno 3, slabo mnenje pa ima nekaj manj kot 10 % vprašanih.

Kako zadovoljni ste z javnostjo našega dela?

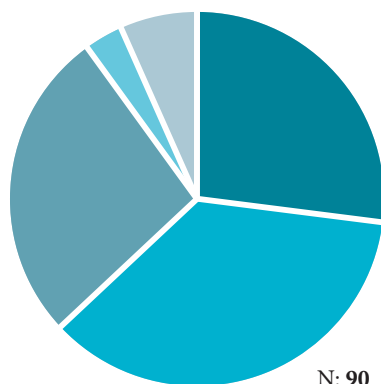
Le nekaj vprašanih priznava, da nikoli ne obiše spletnega mesta www.zavod-ipf.si. Nekaj več kot polovica vprašanih spletne strani obiše vsaj občasno, 44 % pa je takšnih, ki si jih ogledajo vsaj enkrat mesečno ali celo pogosteje, od tega je 16 % tistih, ki si spletne strani ogledajo prav vsak teden.

Večina vprašanih si na spletnem mestu ogleda tudi dokumentacijo, ki je na voljo, pri čemer so najbolj obiskane e-novice, ki jih spremlja skoraj tri četrtine vprašanih, letno poročilo si je ogledalo 54 % vprašanih, ostali materiali, zapisniki sej Sveta zavoda, Skupščine in Strokovnega sveta ter Poslovni načrt, pa so pritegnili pozornost približno tretjine vprašanih.

Petina vprašanih ne vidi potrebe po javni dostopnosti gradiv o delu Zavoda IPF na spletnih straneh, ostali pa so drugačnega mnenja. Kljub temu, da si je objavljene zapisnike sej ogledala le okoli tretjina vprašanih, jih več kot polovica meni, da bi morali biti ti v prihodnosti na spletni strani objavljeni. Poleg zapisnikov bi več kot 50 % vprašanih želelo tudi dostop do podatkov o izplačanih nadomestilih pri izvajalcih in proizvajalcih fonogramov. Od 38 % do 44 % vprašanih je mnenja, da bi moral Zavod IPF objavljati tudi ostale materiale – poslovna poročila za pretekla leta, korespondenco z državnimi organi, besedila sporazumov in poslovne načrte za nazaj.

e-novice

Kako ocenjujete delo Zavoda IPF?

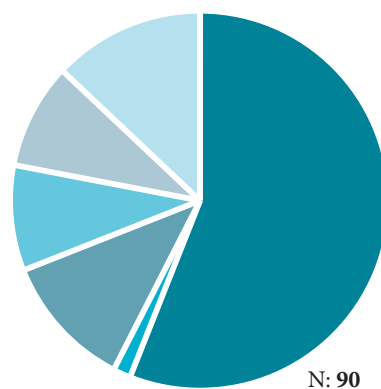

27 %	Odlično
36 %	Pravdobro
27 %	Dobro
3 %	Zadostno
6 %	Nezadostno

Kako dobro poznate Zavod IPF?

Največ vprašanih – 60 % je za Zavod IPF izvedelo od kolega glasbenika, petino pa je nagovoril Zavod IPF sam. Splet in časopis sta s tega vidika zanemarljivega pomena, 13 % odgovorov pa je nedefiniranih. Kolektivno uveljavljanje sorodnih pravic pozna 56 % vprašanih, 44 % pa z njimi iz različnih razlogov ni dovolj seznanjenih, med njimi je največ takšnih, 13 %, ki slabo seznanjenost pripisujejo slabi obrazložitvi informacij, in takšnih, ki za to temo nimajo časa. Po 9 % jih meni, da gre za prezahtevno področje oz. da je dostop do informacij pomanjkljiv.

Se vam zdi, da ste dovolj seznanjeni s kolektivnim uveljavljanjem sorodnih pravi?

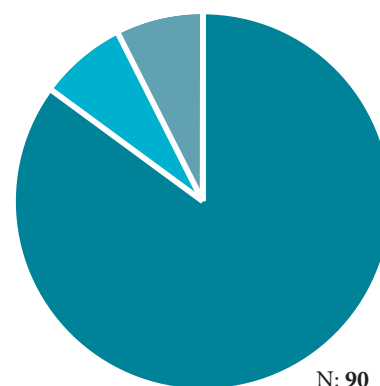
56 %	Da
1 %	Ne, ker me ne zanima
12 %	Ne, ker nimam časa
9 %	Ne, ker se mi zdi prezahtevno področje
9 %	Ne, ker je dostop do informacij pomankljiv
13 %	Ne, ker so informacije preslabo razložene

Dobri dve tretjini vprašanih si je prebralo Pravidnik o nadomestilih, 30 % pa ne. Več kot 80 % tistim, ki so ga prebrali, je bil tudi razumljiv. Od deleža vprašanih, ki ga ocenjujejo kot nerazumljivega, je največ takšnih, ki kot vzrok navajajo dejstvo, da so premalo seznanjeni z Zakonom o avtorski in sorodnih pravicah, le peščici pa se zdi prezahteven. 61 % anketiranih, ki pravilnika niso prebrali, meni, da to ni potrebno, saj zaupajo članom upravljanja, 21 % pa se jih ne želi poglobljati v podrobnosti.

Način glasovanja s pooblastili ne podpira le desetina vprašanih, 37 % podpira način generalnih pooblastil, največ, 52 %, pa podpira glasovanja na podlagi pooblastil za tekoče leto.

Velika večina, kar 87 % vprašanih, meni, da delitev izvajalcev na redne in izredne člane ni potrebna. Med ostalimi 13 % je nekaj več takih, ki so naklonjeni delitvi na število fonogramov, kot tistih, ki se jim zdi najbolj primerna delitev glede na prihodek.

Smatrate, da bi bilo potrebno deliti člane izvajalce na redne (z volilno pravico) in izredne člane (brez volilne pravice)?

87 %	Ne, delitev na redne in izredne ni potrebna
6 %	Ne, redni naj bodo vsi, ki so pooblastili Zavod IPF in sicer glede na prihodek ustvarjen v preteklem letu
7 %	Da, glede na število fonogramov, pri katerih je izvajalec sodeloval

Kaj menite o izplačilih?

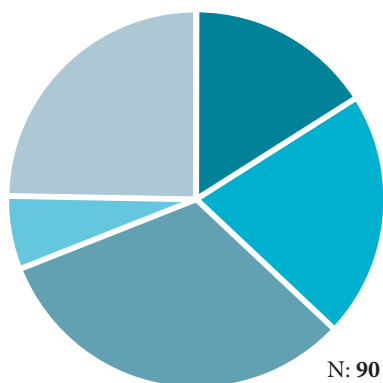
82 % vprašanih podpira cenaz za izplačilo nadomestil izvajalcem, pri čemer bi ga večina, 40 %, postavila na višino 20 evrov, 31 % jih meni, da je prava meja v višini stroškov transakcije in priprave za plačilo, dobrih 10 % pa podpira višje zneske.

Tri četrtine vprašanih podpira tudi delitev izvajalcev v dve skupini, četrtini pa se takšen način ne zdi

primeren. Največ vprašanih, 32 %, pravilnost delitve utemeljuje zato, ker ima glavni izvajalec pri nastanku posnetka pomembnejšo vlogo, 21 % vprašanih meni, da je glavni izvajalec nosilec projekta, 16 % pa meni, da razlike izhajajo iz same narave dela. Mnenja o tem, da bi bilo v primeru, ko oseba na posnetku hkrati nastopa kot glavni in pogodbeni izvajalec, treba to upoštevati pri delitvi, so dokaj deljena. 34 % jih meni, da ja, 40 % misli, da ne, četrtnina pa se ne zna opredeliti.

Se vam zdi delitev izvajalcev v dve skupini (glavni/pogodbeni) smiselna?

- 16 % Da, ker že iz narave našega dela obstaja razlika med nami
- 21 % Da, ker je glavni izvajalec nosilec projekta, pobude za nastanek posnetka
- 32 % Da, zaradi pomembnejše vloge, ki jo glavni izvajalec nosi pri nastanku posnetka
- 6 % Da, drugo
- 26 % Ne

Da bi moral pravilnik razlikovati tudi med glavnimi izvajalci – solisti in glavnimi – člani, meni 19 % vprašanih, da te razlike ne bi smelo biti pa 62 %. 18 % vprašanih se do vprašanja ni opredelilo.

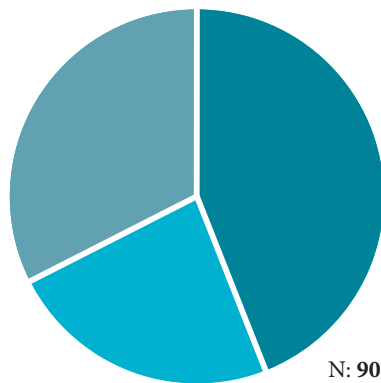
Petina vprašanih nasprotuje oblikovanju t.i. delitvenih skladov, približno polovica pa je delitvi naklonjena, a je glede načina delitve mnenje zelo razdeljeno. Približno enak delež, 10 %, je takih, ki bi ločili vsaj nacionalno RTV od ostalih postaj; ki bi oblikovali 3 sklade (RTV, komercialne postaje in postaje posebnega pomena); in prav tako 3 sklade (RTV, druga radio-fuzija, privatna produkcija). Ločitvi na 4 sklade je naklonjen le 1 % vprašanih, 7 % pa bi izbrala drugo možnost.

Največ vprašanih, 37 %, meni, da bi morali prihodke iz nedefinirane uporabe deliti enako kot

definirano uporabo, nekaj manj (34 %) pa na način, da se en del deli tako, kot definirano, en del pa enako vsem članom. Po 9 % odobrava delitev glede na poslušnost RA postaj ali glede na dejansko poslušnost v trgovskih in gostinskih lokalih.

Obstoječ način delitve nadomestil se sicer zdi primeren 44 % vprašanih, 23 % se zdi neustrezen, tretjina pa glede tega nima mnenja oz. se ni zna opredeliti.

Ali se vam obstoječ način delitve nadomestil zdi ustrezen?

- 44 % Da
- 23 % Ne
- 31 % Ne vem, nimam mnenja

O tem, kateri je najustreznejši način delitve, je mnenje deljeno. Minutnemu načinu delitve je naklonjenih 31 % vprašanih, 32 % je za kombinacijo minutnega in točkovnega načina, najmanj, 26 %, pa je naklonjenih obstoječemu točkovnemu načinu. 10 % vprašanih se ni opredelilo.

Polovica za podporo razvoja glasbene ustvarjalnosti

Da bi bilo treba del zbranih nadomestil nameniti za podporo razvoju glasbene ustvarjalnosti, se strinja malo manj kot polovica vprašanih. Od teh jih 31 % meni, da bi bilo razvoju ustvarjalnosti treba nameniti do 10 % sredstev, deležem namenskih sredstev, višjim od 20 %, pa je naklonjenih le 5 %. Sredstva bi se po mnenju anketiranih sicer morala v prvi vrsti nameniti produkciji novih fonogramov, kar meni 80 % naklonjenih delitvi sredstev, okoli polovica jih bi sredstva namenila za dejavnost sindikatov, izobraževanju članov ali organizaciji seminarjev. Najmanj jih je naklonjenih sredstvom za izposajo opreme in prostorov.

Po mnenju 32 % anketiranih naj kolektivna organizacija stroške strokovne službe v poslovnem načrtu določi nominalno glede na posamezna dohodkovna mesta, 30 % jih meni, da po odstotku glede na prihodke, tretjini pa se nobeden od teh načinov ni zdel primeren, ali pa nima mnenja.

Tudi glede pogostosti izplačevanja ni enotnega mnenja. 38 % vprašanih podpira četrtletni način izplačevanja, tretjina enkrat letno, 18 % se zdi najbolj primerno izplačilo enkrat letno ob 50 % avansu, brez mnenja pa je le 3 % vprašanih.

Skupščini v letu 2011

Skupščini izvajalcev in proizvajalcev fonogramov potrdili Letno poročilo in Načrt dela Zavoda IPF – Zavod IPF lani zbral za kar 37 % več nadomestil in povečal izplačila upravičencem.

Skupščini izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Zavoda IPF sta na skupščini 22. 6. potrdili Letno poročilo 2010 in Načrt dela za leto 2011. Slednji kot najpomembnejše točke izpostavlja prizadevanja za nadaljevanje zbiranja in rasti nadomestil iz različnih naslov ter povečanje vsote izplačanih nadomestil upravičencem. Zavod IPF je sicer lani ustvaril 2.289.406,81 EUR prihodkov in zato tudi povečal izplačila upravičencem, letos pa želimo v dobro svojih upravičencev in v nameri po povečanju izplačil zbrana sredstva povečati za dobrih 700.000 EUR.

Na skupščinah proizvajalcev fonogramov in glasbenih izvajalcev Zavoda IPF ste člani potrdili Poročilo o delu za leto 2010 in Načrt dela za leto 2011. Zavod IPF je v letu 2010 uspel povečati prihodke na 2.289.406,81 EUR, pri čemer smo kljub oteženim gospodarskim razmeram zabeležili 37 % rast nadomestil, zbranih iz naslova redne dejavnosti, kar je, glede na gospodarske razmere in splošni odnos do intelektualne lastnine, izjemen rezultat. Povečanje zbranih nadomestil je pomembno vplivalo na višino izplačil upravičencem, ki so se lani ponovno povečala, in je zagotovo posledica povečanega dela na novo vzpostavljene

terenske službe. Prav stroški te so bili lani visoki, saj je bilo tovrstno evidentiranje vzpostavljeno na novo in bo svoje rezultate dajalo tudi v prihodnjih letih, skupščina pa je te stroške prav tako potrdila. »Tokratna skupščina je delovala koherentno in konstruktivno povezovalno, saj so glasbeniki še bolj strnili svoje vrste in se borijo za svoj prav znotraj prostora za uveljavljanje njihovih pravic,« je poudaril predsednik Sveta Zavoda IPF Boštjan Dermol. »V Zavodu IPF smo v letu 2010 uvedli in sprejeli tudi tarife za uporabo zaščiteneh del na javnih prireditvah, začeli pogajanja s ponudniki in uporabniki za nove oblike uporabe. Prav tako smo na različnih področjih uporabe zaščiteneh del, postavili izhodišča za pogajanja z uporabniki za 2012 in povečali vzorec obdelanih sporedov predvajanih del, kar nam daje še natančnejšo sliko nad uporabo,« pomembne delovne dosežke izpostavlja direktor Zavoda IPF Gregor Štibernik.

Za leto 2011 v Zavodu IPF načrtujemo, da bomo z dodatno angažiranostjo zbrali 3.046.000,00 EUR nadomestil, kar bo še povečalo vsoto za izplačila upravičencem. »Leto pred nami odpira še nove izzive, tako v povečanju dohodkovnega dela v našem poslovanju kot nadaljevanju odpiranja novih sinergijskih priložnost znanj in izkušenj v domačih in mednarodnih organizacijah,« poudarja Dermol. Eden pomembnejših fokusov načrta za letošnje leto je tudi optimiziranje stroškov dela, saj smo v letu 2010 začeli sodelovati z Zavodom

AIPA. Povezovanje strokovnih služb kolektivnih organizacij ter s tem povezana racionalizacija in optimizacija poslovanja v Zavodu IPF nastaja z namenom zmanjševanja stroškov in s tem povezanim večanjem mase za izplačila članom. »Posvetili se bomo tudi razreševanju problematike zbiranja nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje, ki se nanaša na prazne nosilce in kjer vezanci nimajo naslovnika, ki bi mu lahko plačali svoje obveznosti. V Zavodu IPF smo se s pravo idejo v najkrajšem času odzvali na ta problem in upravičenci izpada skoraj četrtnine prihodkov iz tega naslova sploh ne bodo opazili,« pojasnjuje Boštjan Dermol.

V Zavodu IPF smo v letu 2010 povečali tudi vzorec uporabljenih zaščiteneh del, tako da so obračuni honorarjev in nadomestil še bolj referenčni in natančni. S tem je povezan tudi pozitiven trend povečevanja članstva v skupščinah izvajalcev in proizvajalcev fonogramov. Konec leta je bilo v skupščino proizvajalcev včlanjenih 191 članov, to je 7 več kot v letu 2009, v skupščino izvajalcev pa 1.633 članov, kar je 366 več kot v letu 2009. Prav vsi člani so nadtransparentno informirani skozi v letu 2010 nadgrajeni sistem Admiss, kjer lahko kadarkoli preverijo uporabo svojih del in pripadajoča izplačila. Prav tako pa smo v Zavodu IPF pozornost posvetili nadgradnji informiranja uporabnikov glasbenih del, ki svoje obveznosti izpolnjujejo tudi v napredni elektronski obliki.

Poziv k vpisu

v bazo glasbenih izvajalcev Zavoda IPF, ki je nujen za izplačilo nadomestila

Nekateri glasbeni izvajalci se še vedno ne zavedajo, da jim za uporabo njihovih del pripada nadomestilo, zato Zavod IPF poziva glasbene izvajalce k dopolnitvi podatkov v bazi, ki je dostopna preko spletne strani. Popolni podatki so namreč edina pot za izplačila, ki glasbenim izvajalcem pripadajo zaradi predvajanja skladb. Zavod IPF ima za vse, ki še niso prijavi svojih pravic na delih, v skladu z zakonodajo, ustrezno rezervirana sredstva za preteklih 5 let.

Zavod IPF hrani ustrezne rezervacije za tiste izvajalce, ki še niso posredovali podatkov za izplačilo nadomestil, pa tudi za izvajalce, ki so sodelovali pri do sedaj še neprijavljenem repertoarju. Nadomestila so v skladu z zakonodajo rezervirana tudi za tiste upravičence, ki jih zastopajo tuje kolektivne organizacije, s katerimi smo

že ali še bomo podpisali bilateralne sporazume.

Za zbrana nadomestila upravičencev, ki Zavodu IPF niso podpisali pooblastila o zastopanju, ali za katere ni bilo mogoče pridobiti druge, za obračun potrebne dokumentacije, ali jih Zavod IPF ne zastopa na podlagi pogodbe, sklenjene z drugo kolektivno organizacijo, Zavod IPF rezervira ustrezen znesek nadomestil za obdobje petih let. »Taka je praksa povsod v Evropi in kar se tega tiče smo v Sloveniji na Zavodu IPF prav gotovo lahko vzor ostalim kolektivnim organizacijam, saj delamo poročila za obdobja za pet let nazaj. Tako je ta trenutek v naši bazi že več kot 1.800 upravičencev, ki so jim bila obračunana nadomestila od leta 2004/2005 dalje, pa nam še niso posredovali podatkov za izplačilo. Seznam teh upravičencev je objavljen na naših spletnih straneh na

www.zavod-ipf.si/sl/Strani/statistika/statistika.aspx,« pojasnjuje direktor Zavoda IPF Gregor Štibernik.

Omenjeni upravičenci lahko na spletni strani www.zavod-ipf.si/sl/Strani/izvajalci/kako-se-vclaniti/Kako-se-vclaniti.aspx natisnejo Obrazec za prijavo upravičenca izvajalca, ga izpolnijo, podpisajo in pošljejo. Ko so enkrat v naši bazi, lahko preko Administrativnih spletnih strani ADMISS sproti preverjajo skladbe, pri katerih so sodelovali, in njihovo predvajanje. Spletne strani ADMISS so sicer reprezentativen primer sledenja uporabi del posameznih glasbenih izvajalcev, saj lahko ti vsak trenutek preverijo pogostost predvajanja njihovih del in temu pripadajoča nadomestila.

Viljem Marjan Hribar
Oddelek za repartitijo

Obračuni 2011

Poročilo o opravljenih obračunih nadomestil za javno priobčitev fonogramov v letu 2010 in opravljenih poračunih za obračunska obdobja od 2004/2005 do 2009

Dne 7. junija 2011 smo v skladu z letnim načrtom za leto 2011 in v skladu s [Pravilnikom o delitvi nadomestil](#) ter [sklepi Sveta Zavoda IPF](#) opravili:

- za proizvajalce fonogramov obračun nadomestil za javno priobčitev fonogramov za leto 2010,
- poračune za leti 2009 ter 2008,
- za izvajalce obračun nadomestil za javno priobčitev fonogramov za leto 2010,
- poračune za leta 2009, 2008, 2007, 2006 ter končni poračun za obdobje 2004/2005.

Ponovno smo povečali vzorec analiziranih radijskih postaj in tako za obračunsko leto 2010 analizirali 50 radijskih komercialnih in nekomercialnih radijskih programov ter 5 programov iz sheme RTV SLO. Seznam programov, ki so zajeti v analizo, je dostopen na Administrativnih spletnih straneh [ADMISS](#). Za leto 2010 bodo analizirani in obračunani tudi

podatki s sporedov predvajanih del programa RTV SLO, 3. program (ARS), zaradi zahtevnosti obdelave pa bodo upoštevani pri prvem naslednjem poračunu.

Na podlagi novo prejetih prijav posnetih izvedb in popravkov odprtih terjatev smo izvedli tudi poračune za pretekla obdobja. Upoštevali smo vse popolne prijave izvedb, prejete do 1. junija 2011. V kolikor so bili tudi v teh obračunih vključeni fonogrami, pri katerih ste prijavljeni kot upravičenec, vam za javno priobčitev teh izvedb pripada del nadomestila, ki smo ga v zgoraj omenjenih obračunskih obdobjih zbrali.

Delilna masa za leto 2010 znaša 1.046.707,00 €, sredstva za delitev pa so zaradi slabše gospodarske situacije in posledično izredno slabe plačilne discipline zmanjšana za višino odprtih terjatev v višini 293.127,43 € (na dan 2. 6. 2011). Zavod IPF že leta sistematično upravlja terjatve, kar se odraža tudi v padanju višine odprtih terjatev glede na

njihovo zapadlost (na dan 2. 6. 2011 je bilo za leto 2005 odprtih terjatev za 24.818,36 €, za leto 2006 13.616,15 €, za 2007 46.952,19 €, za 2008 56.972,77 € in za leto 2009 114.243,76 €).

Sredstva za delitev se v skladu s [Pravilnikom o delitvi nadomestil](#) delijo na dva enaka dela, in sicer med izvajalce in proizvajalce fonogramov.

Izpis lastnih obračunskih podatkov si upravičenci lahko ogledate v [spletni aplikaciji ADMISS](#). Podatki vsebujejo informacije o vseh fonogramih, pri katerih ste prijavljeni kot upravičenec in za katere smo na podlagi prejetih prijav lahko naredili obračun in poračune za navedena obračunska obdobja. Navedeni so tudi podatki o trajanju izvedbe in številu predvajanj, dosegljivi pa so tudi podatki o vlogi (G ali P), ki jo ima vsak upravičenec pri posamezni izvedbi in število pripadajočih točk. Tako si lahko vsak upravičenec na podlagi podatkov iz spodnje tabele preveri pravilnost svojega obračuna.

Obračunsko obdobje	Tip	Vrsta	Repartijski razred	Naziv	Znesek	Število vseh točk	Vrednost točke
2004/2005	Končni poračun	Izvajalci	200	Ostala radiofuzija	172.784,84 €	24.948.872,48	0,006926 €
2006	Poračun	Izvajalci	100	RTV	41.953,82 €	2.329.683,80	0,018008 €
2006	Poračun	Izvajalci	200	Ostala radiofuzija	110.874,62 €	58.477.874,40	0,001896 €
2007	Poračun	Izvajalci	100	RTV	154.227,05 €	5.573.527,00	0,027671 €
2007	Poračun	Izvajalci	200	Ostala radiofuzija	240.007,85 €	162.139.829,00	0,001480 €
2008	Poračun	Izvajalci	100	RTV	159.330,12 €	20.132.936,60	0,007914 €
2008	Poračun	Izvajalci	200	Ostala radiofuzija	384.458,00 €	237.768.079,60	0,001617 €
2009	Poračun	Izvajalci	100	RTV	120.728,94 €	32.319.513,96	0,003735 €
2009	Poračun	Izvajalci	200	Ostala radiofuzija	294.081,68 €	401.693.454,43	0,000732 €
2010	Obračun	Izvajalci	100	RTV	104.242,66 €	35.455.677,58	0,002940 €
2010	Obračun	Izvajalci	200	Ostala radiofuzija	272.547,12 €	448.452.812,00	0,000608 €
2008	Poračun	Proizvajalci	100	RTV	182.632,66 €	2.392.936,00	0,076322 €
2008	Poračun	Proizvajalci	200	Ostala radiofuzija	440.021,71 €	15.315.512,00	0,028730 €
2009	Poračun	Proizvajalci	100	RTV	142.353,94 €	2.498.244,00	0,056982 €
2009	Poračun	Proizvajalci	200	Ostala radiofuzija	346.758,68 €	17.492.705,00	0,019823 €
2010	Obračun	Proizvajalci	100	RTV	104.242,66 €	2.688.886,00	0,038768 €
2010	Obračun	Proizvajalci	200	Ostala radiofuzija	272.547,12 €	18.592.869,00	0,014659 €

V kolikor skupno obračunano nadomestilo doseže **minimalno vsoto**, ki jo je Svet Zavoda IPF določil v skladu z 9. členom Pravilnika o delitvi nadomestil (**20 € bruto**), in Zavod IPF že razpolaga z vsemi potrebnimi podatki za nakazilo, bo nadomestilo izplačano predvidoma **21. junija 2011**. V primeru, da ste že prejeli nadomestila za pretekla obračunska obdobja, Vam bo izplačana razlika med obračunanim in že prejetim zneskom.

Upravičenci, katerih nadomestila še **ne dosegajo 20 €, brez skrb!** Obračunana sredstva se knjižijo v vaše dobro, dokler znesek ne doseže zahtevane višine. Če želite, pa vam v skladu s Pravilnikom o delitvi nadomestil na podlagi vaše zahteve nadomestila izplačamo že prej. Podatki o višini obračunanih nadomestil so dostopni prek [Administrativnih spletnih strani \(ADMISS\)](#).

Upravičenec ima v skladu s Pravilnikom o delitvi nadomestil pravico Strokovnemu svetu Zavoda

IPF podati pisni zahtevek za naknadni obračun oz. dopolnilo ali popravek obračuna v roku 30 dni od prejete obvestila o obračunu.

Zaradi zagotavljanja višje transparentnosti delitve nadomestil objavljamo tudi višino obračunanih nadomestil za obračunsko obdobje 2010 ločeno za [proizvajalce fonogramov](#) in ločeno za [izvajalce](#).

Zavod IPF
Oddelek za repartitijo

Slovenski glasbeni izvajalci

v največji mednarodni podatkovni zbirki IPD

Zavod IPF sodi med mednarodno najaktivnejše kolektivne organizacije pri nas. Tako smo lani postali član združenja IPDA in pred kratkim v največjo mednarodno podatkovno zbirko glasbenikov IPD uspešno uvozili podatke o skoraj 2.000 slovenskih glasbenih izvajalcih, s čimer je vsakdo izmed njih prepoznaven v svetovnem repertoarju. Prva izplačila zaradi uporabe glasbenih del slovenskih izvajalcev v tujini pričakujemo že letos.

Zavod IPF je lani na generalni skupščini postal polnopravni član združenja IPDA – International Performers Database Association (www2.ipddb.org), ki združuje sorodne kolektivne organizacije z vsega sveta in omogoča uveljavljanje pravic izvajalcev tudi v tujini. »Gre za še eno v vrsti mednarodnih aktivnosti, ki Zavod IPF integrirajo v reprezentativno okolje najuglednejših svetovnih kolektivnih organizacij,« je povedal direktor Zavoda IPF Gregor Štibernik. Na podlagi sklenjenih bilateralnih

sporazumov med posameznimi kolektivnimi organizacijami je prav podatkovna zbirka IPD, ki jo upravlja IPDA, jedro mednarodnega uveljavljanja sorodnih pravic. Baza je močna podpora sodelovanju med kolektivnimi organizacijami in omogoča tekoče mednarodno urejanje sorodnih pravic in izmenjavo zbranih nadomestil.

Vedeli bomo, kdo se predvaja v tujini

Zbirka IPD vsebuje podatke o več kot štiristo tisoč izvajalcih iz 35 držav sveta in tako predstavlja temelj čezmejnemu uveljavljanju sorodnih pravic, saj zagotavlja učinkovito čezmejno izmenjavo zbranih nadomestil ter izmenjavo podatkov, potrebnih za identifikacijo izvajalcev in izvedb. Podatkovna zbirka IPD je tako namenjena ugotavljanju, katera kolektivna organizacija zastopa izvajalca, ki je sodeloval pri uporabljeni izvedbi. »Predvajanje del slovenskih izvajalcev v tujini bomo ugotavljali z analizo sporedov predvajanih del, ki jih bomo iz drugih držav opravljali na pod-

lagi bilateralnih sporazumov. Prva izplačila nadomestil bodo opravljena predvidoma letos,« napoveduje Gregor Štibernik.

Predvajanje v tujini vidno tudi v Admissu

Februarja 2011 smo v bazo IPD uspešno uvozili podatke o skoraj 2000 slovenskih izvajalcih, ki jih zastopa Zavod IPF. S tem je vsak domači izvajalec postal del svetovne baze izvajalcev, pridobil pa je tudi unikatno IPD številko, pod katero je voden v omenjeni bazi in ki omogoča takojšnjo prepoznavo v svetovnem repertoarju. »To je še posebej pomembno za tiste domače izvajalce, katerih izvedbe se uporabljajo tudi v tujini. Zato ponovno pozivamo vse, ki še niso naši člani, da to čim prej postanejo in si tako zagotovijo varstvo svojih pravic,« dodaja Viljem Marjan Hribar, vodja oddelka Reparticija v Zavodu IPF. IPD številka je posameznemu izvajalcu med matičnimi podatki vidna tudi v Administrativnih spletnih straneh ADMISS, dostopnih na spletni strani www.zavod-ipf.si.

Zavod IPF nadgrajuje in razvija

informatizacijo uporabe glasbenih del

V Zavodu IPF smo intenzivirali razvoj informacijskega sistema v želji po še ažurnejši informiranosti upravičencev. Tako bomo letos prvič predstavili polletne lestvice najbolj predvajanih skladb v tekočem letu in se uvrstili med prve kolektivne organizacije na svetu, ki tako podrobno in pogosto spremljajo uporabo del svojih upravičencev.

Prav v tem času na Zavodu IPF intenzivno obdelujemo podatke o predvajanih skladbah v prvi polovici leta 2011. »Tako bomo prvič predstavili polletne rezultate predvajanj, ki bodo zagotovo pomemben pokazatelj glasbenih trendov na ra-

dijskih postajah ter informacija našim članom o uporabi njihovih del,« pojasnjuje direktor Zavoda IPF Gregor Štibernik in dodaja, »razveseljivo je, da so skladbe slovenskih izvajalcev naredile pomemben preboj in da jih je med prvo dvajseterico bistveno več kot lani.« Prav tako smo naredili pomemben korak naprej v vzorcu vključenih radijskih postaj in vanj dodali nekatere najbolj priljubljene radije, kot so: Radio 1, Radio Antena in Radio Belvi.

Priprava tovrstnih podatkov je mogoča zaradi naprednih informacijskih sistemov Zavoda IPF,

ki omogočajo obdelavo različnih podatkov. Zavod IPF je tako trendsetter v svetovnem merilu, saj smo edini, ki objavljamo tako ažurne podatke. »To nam omogoča naša programska oprema, s pomočjo katere radijski programi danes v elektronski obliki oddajajo poročila o predvajanju glasbenih del, kar izjemno poenostavi postopek spremljanja uporabe del glasbenikov, hkrati pa nam in našim upravičencem omogoča sprotno spremljanje predvajanja del posameznih glasbenih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov,« pojasnjuje vodja oddelka reparticije Zavoda IPF Viljem Marjan Hribar.

Lestvica največkrat predvajanih skladb na radijskih postajah v 2010

■ Predsednik Sveta Zavoda IPF Boštjan Štibernik in pevka Nina Pušlar na novinarski konferenci ob predstavitvi rezultatov

Največkrat predvajana "Monday Morning" Melanie Fione, od slovenskih pa "Slečeno srce" Nine Pušlar

23. marca objavljena lestvica Zavoda IPF »100 največkrat predvajanih skladb v letu 2010« razkriva, da so radijske postaje med tujimi izvajalci največkrat zavrtele skladbo Monday Morning pevke Melanie Fione, na 16. mestu pa je prva slovenska glasbena izvajalka – Nina Pušlar s skladbo Slečeno srce. Posebej pripravljena lestvica 100 največkrat predvajanih slovenskih skladb v letu 2010 v vrh uvršča še Tabuje, April, Alyo, Alenko Godec, Jana Plestenjaka, Dan D in Vlada Kreslina. Razmerje med predvajano tujo in slovensko glasbo je bilo v letu 2010 60 : 40.

Na podlagi izpopolnjenega sistema je Zavod IPF sestavil lestvico 100 največkrat predvajanih skladb v letu 2010 in še posebno lestvico 100 največkrat predvajanih slovenskih skladb. »Glede na to, da smo zajeli 55 radijskih postaj, kar je več kot samo 'vzorec', lahko zatrdim, da smo dobili res dober vpogled v naš radijsko-glasbeni prostor. Ko gledamo celotno sliko in ne samo posamezna drevesa v gozdu, sem vesel, da je bilo tudi letos,

tako kot pretekla leta, 40 % predvajane glasbe slovenske. To je vsekakor dobra popotnica za naprej in dokaz, da je medijski prostor še vedno zelo odprt za domačo produkcijo in kot tak založbam in izvajalcem verjetno bolj v ustvarjalno-produkcijski izziv kot pa alarm za spremembe,« poudarja direktor Zavoda IPF Gregor Štibernik.

Kaj govorijo uvrstitve?

Med 100 največkrat predvajanimi skladbami prevladujejo glasbeni izvajalci, ki zasedajo prvih 15 mest. Na prvem mestu je kanadska glasbenica Melanie Fiona sicer že leta 2009 posnetim singlom Monday Morning. V radijskem etru so med peterico največkrat predvajanih še Lady Gaga s skladbo Alejandro, Owl City s Fireflies, lanska zmagovalka Eurosonga Lena in Satellite in Marit Larsen s singlom If a Song Could Get Me You. Do 15. mesta najdemo med drugimi tudi Black Eyed Peas, One Republic, Bon Jovi, Pink in Rihanna. Zanimivo je, da je med 100 največkrat predvajanimi kar nekaj skladb starejšega datuma skupin R.E.M., 4 Non Blondes, Toto, Fools Garden, Europe, Soul Asylum in Connells. Splošno znani mit o priljubljenosti hrvaške glasbe pa razbija edini hrvaški izvajalec – Gibonni, ki se je z lanskim singlom Žedam uvrstil na 27. mesto.

Najbolj predvajane slovenske skladbe

Slovenske radijske postaje v zavidljivem 40-% deležu predvajajo tudi slovenske skladbe. Tako je največkrat predvajana slovenska glasbenica postala Nina Pušlar s skladbo Slečeno srce, in sicer na 16. mestu skupne lestvice. Če pogledamo lestvico 100 največkrat predvajanih slovenskih skladb v letu 2010, ki smo jo vzporedno pripravili v Zavodu IPF, ugotovimo, da sta na drugem in tretjem mestu singla Poljubljena in 42 skupine Tabu, sledi April in Sam boš šel domov, Alya z Brazil, Alenka Godec z Vsak je sam, Toše Proeski je s skladbo Moja osvojil sedmo mesto, osmi je Jan Plestenjak s singlom Ljubzen in smrt, deveti so novomeški rockerji Dan D z že nekaj let uspešno balado Čas, deseterico pa zaključuje Vlado Kreslin s skladbo Z Goričkoga v Piran. Na 21. mestu najdemo lanske zmagovalce EME Ansambel Roka Žlindre in Kalamare z Narodnozabavnim rockom, še vedno pa je na 50. mestu po predvajanju zimzelena uspešnica Dan ljubezni v izvedbi skupine Pepel in kri.

Foto: www.ninapuslar.com

100 največkrat predvajanih

skladb na radijskih postajah v letu 2010

#	Izvedba	Izvajalec	Proizvajalec fonograma
1	MONDAY MORNING	MELANIE FIONA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
2	ALEJANDRO	LADY GAGA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
3	FIREFLIES	OWL CITY	UNIVERSAL MUSIC GMBH
4	SATELLITE EUROSONG 2010 GERMANY	LENA MEYER LANDRUT	UNIVERSAL MUSIC GMBH
5	IF A SONG COULD GET ME YOU	MARIT LARSEN	MENART RECORDS D.O.O.
6	I WILL LOVE YOU MONDAY	AURA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
7	MEET ME HALFWAY	BLACK EYED PEAS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
8	WE WEREN T BORN TO FOLLOW	BON JOVI	UNIVERSAL MUSIC GMBH
9	I GOTTA FEELING	BLACK EYED PEAS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
10	BAD ROMANCE	LADY GAGA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
11	STEREO LOVE	EDWARD MAYA AND VIKA JIGULINA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
12	ALL THE RIGHT MOVES	ONE REPUBLIC	UNIVERSAL MUSIC GMBH
13	PARLA CON ME	RAMAZZOTTI EROS	MENART RECORDS D.O.O.
14	I DON'T BELIEVE YOU	PINK	MENART RECORDS D.O.O.
15	RUSSIAN ROULETTE	RIHANNA FEAT KARDINAL OFFISHALL	UNIVERSAL MUSIC GMBH
16	SLEČENO SRCE	PUŠLAR NINA	SEDVEX D.O.O.
17	ALL THE LOVERS	MINOGUE KYLIE	DALLAS D.O.O.
18	CALIFORNIA GIRLS	PERRY KATY FT SNOOP DOGG	DALLAS D.O.O.
19	WHATAYA WANT FROM ME	LAMBERT ADAM	
20	GYPSY	SHAKIRA	MENART RECORDS D.O.O.
21	THIS AIN'T A LOVE SONG	SCOUTING FOR GIRLS	MENART RECORDS D.O.O.
22	HALFWAY GONE	LIFEHOUSE	UNIVERSAL MUSIC GMBH
23	IF WE EVER MEET AGAIN	TIMBALAND FEAT. KATY PERRY	UNIVERSAL MUSIC GMBH
24	WE NO SPEAK AMERICANO	YOLANDA BE COOL & DCUP	NIKA D.O.O.
25	HEY SOUL SISTER	TRAIN	MENART RECORDS D.O.O.
26	SHAME	ROBBIE WILLIAMS ft. GARY BARLOW	DALLAS D.O.O.
27	ŽEĐAM	GIBONNI	DALLAS D.O.O.
28	THIS IS THE LIFE	MACDONALD AMY	UNIVERSAL MUSIC GMBH
29	TODAY WAS YOUR LAST DAY	NICKELBACK	NIKA D.O.O.
30	PLEASE DON'T LEAVE ME	PINK	MENART RECORDS D.O.O.
31	POLJUBLJENA	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
32	42	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
33	WAVIN' FLAG (COCA-COLA CELEBRATION MIX)	K'NAAN	UNIVERSAL MUSIC GMBH
34	SAM BOŠ ŠEL DOMOV	APRIL	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
35	NOT FAIR	LILY ALLEN	DALLAS D.O.O.
36	ONE LOVE	GUETTA DAVID FEAT ESTELLE	DALLAS D.O.O.
37	LOVE THE WAY YOU LIE	EMINEM FT RIHANNA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
38	WHEN LOVE TAKES OVER	GUETTA DAVID FEAT KELLY ROWLAND	DALLAS D.O.O.
39	BRAZIL	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.
40	VSAK JE SAM	GODEC ALENKA	DALLAS D.O.O.
41	HAPPY	LEONA LEWIS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
42	AYO TECHNOLOGY	MILOW	UNIVERSAL MUSIC GMBH
43	MOJA	PROESKI TOŠE	LILIJA ATELJE STORITVE D.O.O.
44	TE AMO	RIHANNA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
45	TISTE LEPE DNI	NEISHA	NIKA RECORDS D.O.O.
46	TELEPHONE	LADY GAGA FEAT BEYONCE	UNIVERSAL MUSIC GMBH
47	LJUBEZEN IN SMRT	PLESTENJAK JAN	MENART RECORDS D.O.O.
48	FIGHT FOR THIS LOVE	CHERYL COLE	UNIVERSAL MUSIC GMBH
49	YOU KNOW ME	WILLIAMS ROBBIE	DALLAS D.O.O.
50	WAKA WAKA THIS TIME FOR AFRICA FIFA WORLD CUP 2010	SHAKIRA FEAT FRESHLYGROUND	MENART RECORDS D.O.O.

#	Izvedba	Izvajalec	Proizvajalec fonograma
51	WONDERFUL LIFE	HURTS	MENART RECORDS D.O.O.
52	HUMAN	THE KILLERS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
53	ČAS	DAN D	KIF KIF D.O.O. / MENART RECORDS D.O.O.
54	DANCE WITH SOMEBODY	MANDO DIAO	UNIVERSAL MUSIC GMBH
55	TOTAL ECLIPSE OF THE HEART	WESTLIFE	MENART RECORDS D.O.O.
56	Z GORIČKEGA V PIRAN	KRESLIN VLADO	ZALOŽBA KRESLIN D.O.O.
57	MR ROCK & ROLL	MACDONALD AMY	UNIVERSAL MUSIC GMBH
58	THIS AFTERNOON	NICKELBACK	NIKA D.O.O.
59	DEŽ	PUŠLAR NINA	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
60	YOU DON T KNOW	MILOW	UNIVERSAL MUSIC GMBH
61	PAPARAZZI	LADY GAGA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
62	TIK TOK	KESHA	MENART RECORDS D.O.O.
63	HOT N COLD	KATY PERRY	DALLAS D.O.O.
64	MEMORIES	GUETTA DAVID FEAT. KID CUDI	DALLAS D.O.O.
65	THE BEST	TURNER TINA	DALLAS D.O.O.
66	BROKEN STRINGS	MORRISON JAMES FEAT NELLY FURTADO	NIKA D.O.O.
67	LOSING MY RELIGION	R.E.M.	NIKA D.O.O.
68	ALL SUMMER LONG	KID ROCK	NIKA D.O.O.
69	KAJ IN KAM	TANGELS	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA / RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
70	BAD INFLUENCE	PINK	MENART RECORDS D.O.O.
71	STAY THE NIGHT	JAMES BLUNT	NIKA D.O.O.
72	FALLIN FOR YOU	COLBIE CAILLAT	UNIVERSAL MUSIC GMBH
73	WIRE TO WIRE	RAZORLIGHT	UNIVERSAL MUSIC GMBH
74	HALO	BEYONCE	MENART RECORDS D.O.O.
75	SHE SAID	PLAN B	NIKA D.O.O.
76	BREAKFAST AT TIFFANY'S	DEEP BLUE SOMETHING	UNIVERSAL MUSIC GMBH
77	WHAT DO YOU GOT	BON JOVI	UNIVERSAL MUSIC GMBH
78	VODA	DAN D	KIF KIF D.O.O. / MENART RECORDS D.O.O.
79	THROUGH THE EYES OF A CHILD	REAMONN	UNIVERSAL MUSIC GMBH
80	FIRE WITH FIRE	SCISSOR SISTERS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
81	WHATS UP	4 NON BLONDES	UNIVERSAL MUSIC GMBH
82	NE BI RADIO EDIT	APRIL	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
83	DON'T TELL ME THAT IT'S OVER	MACDONALD AMY	UNIVERSAL MUSIC GMBH
84	AFRICA	TOTO	MENART RECORDS D.O.O.
85	DOWN UNDER	MEN AT WORK	MENART RECORDS D.O.O.
86	MALE ROKE / VODA	SIDDHARTA & DAN D	MENART RECORDS D.O.O.
87	EVACUATE THE DANCEFLOOR	CASCADA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
88	NOTHINGS GONNA STOP US NOW	STARSHIP	MENART RECORDS D.O.O.
89	JUST THE WAY YOU ARE	BRUNO MARS	NIKA D.O.O.
90	ROCKET	GOLDFRAPP	DALLAS D.O.O.
91	CAN'T FIGHT THE MOONLIGHT	LEANN RIMES	NIKA D.O.O.
92	PESEK IN DOTIK	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
93	RAIN	MIKA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
94	LEMON TREE	FOOL S GARDEN	MENART RECORDS D.O.O.
95	BROKEN HEARTED GIRL	BEYONCE	MENART RECORDS D.O.O.
96	CESTA	KRESLIN VLADO	ZALOŽBA KRESLIN D.O.O.
97	LOVE SONG	DAN D	KIF KIF D.O.O.
98	THE FINAL COUNTDOWN	EUROPE	MENART RECORDS D.O.O.
99	RUNAWAY TRAIN	SOUL ASYLUM	NIKA D.O.O.
100	74 75	CONNELLS	MATRIX MUSIC D.O.O.

100 največkrat predvajanih

slovenskih skladb na radijskih postajah v letu 2010

#	Izvedba	Izvajalec	Proizvajalec fonograma
1	SLEČENO SRCE	PUŠLAR NINA	SEDVEX D.O.O.
2	POLJUBLJENA	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
3	42	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
4	SAM BOŠ ŠEL DOMOV	APRIL	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
5	BRAZIL	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.
6	VSAK JE SAM	GODEC ALENKA	DALLAS D.O.O.
7	TISTE LEPE DNI	NEISHA	NIKA RECORDS D.O.O.
8	LJUBEZEN IN SMRT	PLESTENJAK JAN	MENART RECORDS D.O.O.
9	ČAS	DAN D	KIF KIF D.O.O. / MENART RECORDS D.O.O.
10	Z GORIČKEGA V PIRAN	KRESLIN VLADO	ZALOŽBA KRESLIN D.O.O.
11	DEŽ	PUŠLAR NINA	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
12	KAJ IN KAM	TANGELS	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA / RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
13	VODA	DAN D	KIF KIF D.O.O. / MENART RECORDS D.O.O.
14	NE BI RADIO EDIT	APRIL	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
15	MALE ROKE / VODA	SIDDHARTA & DAN D	MENART RECORDS D.O.O.
16	PESEK IN DOTIK	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
17	CESTA	KRESLIN VLADO	ZALOŽBA KRESLIN D.O.O.
18	LOVE SONG	DAN D	KIF KIF D.O.O.
19	MOJ SI ZRAK	VOZELJ MARKO	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
20	ZAVRTELA SVA SVET	LOMBARDO NEJC	PERARTIS BORIS PERME S.P.
21	NARODNOZABAVNI ROCK	ŽLINDRA ROK ANSAMBEL & KALAMARI	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA / ANSAMBEL ROKA ŽLINDRE / KALAMARI SKUPINA
22	MOJA MOJA	HRIBAR ANDRAŽ	NIKA RECORDS D.O.O.
23	KAJ VSE BI DAL	GAL GJURIN	SEDVEX D.O.O.
24	TU IN ZDAJ	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.
25	SOBA 102	PLESTENJAK JAN LARA ŠILJEVINAC FEAT	MENART RECORDS D.O.O.
26	ČRTA	IVANČIČ SLAVKO	NIKA RECORDS D.O.O.
27	LAHKO BI ZLETELA	KRESLIN VLADO	ZALOŽBA KRESLIN D.O.O.
28	SI OK	PLESTENJAK JAN KLASIKA S SIMFONIKI	MENART RECORDS D.O.O.
29	JAGODE IN ČOKOLADA	ROK 'N' BAND	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
30	TI SI SE BAL	BARUCA LARA LARA B	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
31	UPAJ SI	VICTORY	
32	ORIGINAL	KINGSTONI FEAT DANIJELA	
33	V ISKANJU SREČE	ZLATKO & PUŠLAR NINA	ZAVOD STREET13
34	PUSTIL TI BOM SANJE	PLESTENJAK JAN KLASIKA S SIMFONIKI	MENART RECORDS D.O.O.
35	ČRNI KONJI ČEZ NEBO	HAMO IN GAL	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
36	BICIKL	LETEČI POTEPUHI	ZALOŽBA OBZORJA D.D.
37	ČE JE TO VSE	TINKARA KOVAČ	DALLAS D.O.O.
38	IZ PEKLA DO RAJA	PLESTENJAK JAN EVA	MENART RECORDS D.O.O.
39	VSE KAR SI ŽELIŠ	NABER OMAR	NIKA RECORDS D.O.O.
40	SONCE	PLANET GROOVE	NIKA RECORDS D.O.O.
41	IN KO ENKRAT BOM UMRL	MAGNIFICO	MENART RECORDS D.O.O.
42	MINE LETO	GUŠTI & POLONA KASAL	GUŠTIN MIHA
43	MALO TU MALO TAM	NEISHA	NIKA RECORDS D.O.O.
44	JE TREBA DELAT	SMOLAR ADI	NIKA RECORDS D.O.O.
45	LJUBLJANA PORTOROŽ	MAGNIFICO	MENART RECORDS D.O.O.
46	ZARJAVELE TROBENTE	PREDIN ZORAN LOS MALANCANOS	ZALOŽBA OBZORJA D.D.
47	OBČUTEK	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.
48	MOJ PROBLEM	DAN D	KIF KIF D.O.O.
49	LAHKO SEM SRCE	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
50	DAN LJUBEZNI 1975	PEPEL IN KRI	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA

#	Izvedba	Izvajalec	Proizvajalec fonograma
51	LJUBEZEN JE PADLA Z NEBA	TINKARA KOVAČ	DALLAS D.O.O.
52	NAMESTO SRCA	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
53	OBLAK ZA DVA	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
54	ŽIVLJENJE JE LEPO	ALENKA GODEC	DALLAS D.O.O.
55	SILVIA	MAGNIFICO	MENART RECORDS D.O.O.
56	TI ZNAŠ	EVA	MENART RECORDS D.O.O.
57	LE KAJ SE SKRIVA POD OBLEKO TEGA MESTA	NEISHA	NIKA RECORDS D.O.O.
58	DIVJE	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
59	TIH DEŽEVEN DAN	IX BAND COLE MORETTI	CORONA D.O.O.
60	NA SONCU	SIDDHARTA	DALLAS D.O.O.
61	LED S SEVERA	BIG FOOT MAMA	KIF KIF D.O.O.
62	ŽIVLJENJE JE	HRIBAR ANDRAŽ	NIKA RECORDS D.O.O.
63	STARA BARKA	CALIFORNIA	MENART RECORDS D.O.O.
64	RABM	DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV	ZALOŽBA OBZORJA D.D.
65	KO BOŠ PRIŠEL	KOVAČ TINKARA	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
66	RECI DA SI NORA NAME	CALIFORNIA	MENART RECORDS D.O.O.
67	OD LJUDI ZA LJUDI	MURAT & JOSE	KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO MJT (T3S MUZIK)
68	PRVI MAJ	ROCK PARTYZANI	
69	HIR AJ KAM HIR AJ GO	MAGNIFICO	MENART RECORDS D.O.O.
70	SEM TAKŠEN KER SEM ŽIV	FARAONI SLAVKO IVANČIČ	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
71	NE ZAMERI MI	LEELOJAMAIŠ FEAT. LORD LEFTY	DALLAS D.O.O.
72	ČRTA	COTIČ ZDENKO COTO NEISHA FEAT	MENART RECORDS D.O.O. / NIKA RECORDS D.O.O. / TALENT PLANET D.O.O.
73	MAŠ ŠE KJE ČAS	NEISHA	NIKA RECORDS D.O.O.
74	DOBRA VILA	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
75	DALEČ STRAN	XEQUTIFZ	MATRIX MUSIC D.O.O.
76	SAMO LJUBEZEN	SESTRE	MENART RECORDS D.O.O.
77	SANJAJ	I.C.E.	DALLAS D.O.O.
78	NON STOP!	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.
79	DALEČ JE ZA NAJU POMLAD	SMOLAR ADI	ZALOŽBA OBZORJA D.D.
80	LEDENA PTICA	CALIFORNIA	MENART RECORDS D.O.O.
81	SAMO TEBE TE IMAM	MI2	AULOS, ROBERT NOVAK S.P.
82	EN KORAK	AVIA BAND	GET TRADE D.O.O.
83	VEDNO ZAME	GUŠTI & POLONA KASAL	100 D.O.O.
84	BIT	ZMELKOOW	FURLAN BORIS
85	LUNA NAD OBALO	KINGSTON	MENART RECORDS D.O.O.
86	SONČEK JE... (SKUŠTRANA)	PREDIN ZORAN LOS MALANCANOS	ZALOŽBA OBZORJA D.D.
87	S TOTEGA KONCA	PREDIN ZORAN THE GYPSY SWING BAND	ARTBIRO D.O.O.
88	TINA	COTIČ ZDENKO COTO BOŠTJAN DERMOL FEAT	MENART RECORDS D.O.O. / TALENT PLANET D.O.O.
89	ZA PRIJATELJE	ŠIFRER ANDREJ	
90	SIVE CESTE	PANDA	RTV SLOVENIJA - ZALOŽBA
91	ODHAJAM Z VETROM	PUŠLAR NINA	SEDVEX D.O.O.
92	SAM EN MAJHEN POLJUB	LOVŠIN PETER	NIKA D.O.O.
93	ON JE JAZ	BOHEM	KOTAR DEJVI
94	ANGEL	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
95	ČIST EN MAJHEN RADIO	KINGSTON	MENART RECORDS D.O.O.
96	ČAS BO NA MOJI STRANI	GAL GJURIN	SEDVEX D.O.O.
97	ČEBELAR	SLAK LOJZE ANSAMBEL	ZALOŽBA OBZORJA D.D.
98	ODŠLA BOM ŠE TO NOČ	RUPEL ANJA	ZALOŽBA OBZORJA D.D.
99	VRTNAR	DRAGAŠ SAŠA SASHA SALE	ZALOŽBA OBZORJA D.D.
100	DALEČ	GJURIN GAL	SEDVEX D.O.O.

Najbolj predvajana skladba v 2010: Nina Pušlar in Slečeno srce

Nina, s skladbo *Slečeno srce* ste osvojili radijske postaje in poželi naziv najbolj predvajane slovenske glasbenice v letu 2010. Kaj je po vašem mnenju tista glasbena formula, ki prepriča poslušalce, da si želijo več?

Formula je tako kot v vsaki umetnosti ta, da v svojo glasbo in svoje ustvarjanje vlagate veliko dobre volje, znanja, motivacije in ne odnehaš po prvem spotiku. V popularni glasbi se moraš zavedati, da ustvarjaš za publiko in predvsem, da si ti na odru zaradi svoje publike, ne pa, da je publika pod odrom zaradi tebe.

Na radijskih postajah je bilo v letu 2010 razmerje med tujo in domačo glasbo 60 : 40. Kaj se vam zdi, kako radi imamo Slovenci slovensko glasbo?

Slovenci rabimo več priložnosti, da vzljubimo slovensko glasbo, hkrati pa malo več samozavesti pri ustvarjanju glasbe, ki ne sme biti samo kopija tuje produkcije. Bolj moramo biti ponosni na svoj jezik in ta ponos se mora odražati tako pri ustvarjanju kot pri uredniški politiki slovenskih radijev in ostalih medijev.

Mislite, da tudi slovenski glasbeniki sami nosijo del odgovornosti pri ustvarjanju takih skladb, ki bodo moderne, všečne in ki se ne bodo predvajale samo v poznih večernih urah?

Modernost in splošna všečnost sta pojma, ki se konstantno spreminjata in soustvarjata med glasbeniki in publiko. Del "odgovornosti" nedvomno stoji na strani glasbenikov samih, drugi del pa lahko iščemo pri urednikih radijskih, televizijskih in ostalih medijskih programov. Sama pravim, da bi bilo veliko že to, če bi se našli nekje na sredini in o tem pogovarjali.

Za vami je bogata glasbena kariera, nenazadnje ste tudi sami zmagali na Bitki talentov, izbrani ste bili za pevko leta 2006, nastopili na Emi in verjetno bi lahko še naštevali. Menite, da tudi televizijska prepoznavnost vpliva na izbor skladb, ki se bodo nato predvajale na radijskih postajah?

Seveda radiji raje predvajajo znane obraze in glasove, tu ni dvoma. Ljudje smo tako narejeni, da po medijih raje spremljamo nekoga, ki ga od nekje poznamo, kot nekoga, ki ga še ne poznamo. Dandanes pa ob vseh možnih medijih ne potrebuješ televizije, da postaneš

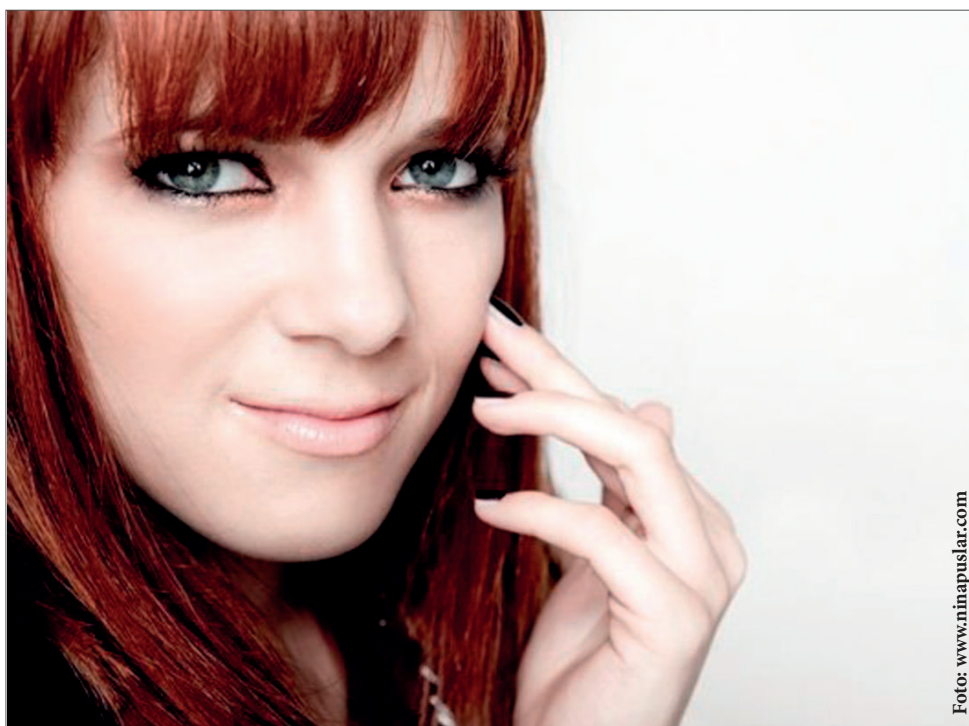

Foto: www.ninapuslar.com

prepoznaven. Internet nudi neomejene možnosti in vsi jih lahko uporabljamo.

Počasi se zaključuje že druga sezona oddaje *Slovenija ima talent*. Kaj menite o taki priložnosti za nove, mlade talente?

Talent showi vsekakor so dobra priložnost, kjer se lahko predstavijo novi talenti. Sama navijam predvsem za mlade, ki imajo res kaj pokazati. Pri vsem tem pa je pomembno zavedanje, da je to šele osnova in začetek za nadaljnje delo. Leto je hitro okoli in oddaja nudi nove priložnosti novim ljudem.

Imajo te glasbene točke, ki so se pojavile v oddaji, kakšno možnost, da postanejo v prihodnosti tudi predvajane na radijskih postajah?

Sama sem v tej in podobnih oddajah zasledila nekaj mladih glasbenikov, ki so se predstavili z živo izvedbo svojih avtorskih skladb in bili pri tem zelo prepričljivi. Od njih samih in predvsem njihovega nadaljnjega dela pa je odvisno ali bomo o njih še slišali in njihove skladbe poslušali tudi na radijskih postajah.

Kje pa so Ninini začetni koraki, ki so napovedali recept za uspeh?

Glasba je bila del mene že od malega, ko sem s krtačo za lase prepevala v maminem frizerskem salonu in se pretvarjala, da sem pevka. Domači so bili moja publika in potihem sem vedno sanjala, da bi kdaj lahko zares postala prava pevka. Kasneje sem obiskovala glasbeno šolo, različne pevske zборе, pela v skupinah, se pridno učila in prišla so tudi tista prava leta, ko se je prijateljica odločila, da me prijavi na avdicijo za Bitko talentov v oddaji *Spet doma*. In tako se je začelo.

Svetovni glasbeni trendi se ob tistih pomembnejši stalnicah nenehno spreminjajo, slovenski trendi verjetno niso kaj precej drugačni. Ob naši stalni spremljevalki, narodno zabavni glasbi, nastajajo nove glasbene produkcije. Že postajamo, kar se drznosti in imidža tiče, slovenski MTV?

Drznost in imidž sta elementa, ki so stvar naše družbe in mislim, da ni potrebe po konstantni primerjavi recimo z MTV-jem. Slovenci smo pri teh stvareh specifični zaradi svoje majhnosti in v tej specifikaciji je treba iskati svoj karakter pri drznosti in imidžu.

Mnenje s pridržkom

Pridrček bo razviden v nadaljevanju besedila. Hiter prelet seznamov predvajanih skladb/izvajalcev ne pušča nikakršnih dvomov. Razlika med glasbo, ki jo v programe uvršča javna Radio Televizija, in glasbo, ki jo sučejo v seznamu združene lokalne in komercialno naravnave radijske postaje, je neverjetna. Ne nemogoča, ampak neverjetna.

Preden začnete operirati z imeni, naj pojasnim, da jaz tega ne bom počel. Bom pa operiral s številkami. Največkrat predvajana skladba domačega izvora se je po podatkih Zavoda IPF, ki zajema 55 radijskih postaj v Sloveniji, v letu 2010 v eter zavihтела 3938-krat. Skladba je dolga 258 sekund in če bi preračunal v dneve in jo vrtel zdržema, bi si zapolnil skoraj 12 dni radijskega etra. Brez oglasov, radarjev in skrivnostnih zvokov. Pri največkrat predvajanih skladbah tujega porekla je skladba, ki je eter zagledala 7868-krat. Kar znese več kot 19 dni neprekinjenega vrtenja ene in iste. O rahli nelogičnosti priča tudi podatek, da se album (ker pri nas tržišča singlov pač ni), na katerem se nahaja največkrat (po mojem mnenju »prevečkrat«) predvajana tuja skladba, sploh ni uvrstil med najbolj prodajane albume na precej legitimni lestvici Slo top 30. Album z največkrat predvajano domačo skladbo pa je zmožel do petega mesta omenjene lestvice. Pridrček s stališča očitane dolgočasnosti radijskega etra: obe prvo uvrščeni skladbi sta predstavnici pop glasbe, domača bolj, ker tuja malce, ampak res samo malo, zadiši po soulu in morda celo r'n'b ju. Ja in, pravite? Ja, doma je v tem času »nastalo« vsaj še 20 primerljivih skladb,

ki bi si zaslužile razgibati radijski eter, v tujini pa je pesmic, kot je najbolj predvajana, na stotine. Med 50 največkrat predvajanimi skladbami je le, ali pa če želite celo, 9 domačih skladb. Največji razkol med glasbo javne RTV in ostalih radijskih postaj pa je opaziti pri četrti največkrat predvajani domači skladbi. Pet nacionalnih radijskih postaj skupaj 0, ostale 2831-krat. Taki so podatki, ki jih posreduje Zavod IPF. Podatke namreč dostavijo radijske postaje. O teorijah zarot ne bom zgubljal besed, o teorijah t.i. Power Play dogovorov prav tako ne, o vplivu založb na odločitve glasbenih in programskih »urednikov« tudi ne, te kosti naj prevračajo drugi, tisti drugi, ki mnogokrat v medijih bentijo čez politiko radijskih postaj, sklicujejo kongrese in potem ... nič. Še manj bi se ukvarjal z »naročenimi deli«. Naročilo je seveda legitimno dejanje, izpolnjevanje naročila tudi. Predvsem pa je na področju glasbe to posel. Posel, ki se spleča in tudi izplača. Bolj kot je naročilo jasno in naročeno narejeno po navodilih, bolj se izplača. Rahlo skrb ustvarja tudi neažurnost večine radijskih postaj, ki očitno stavijo na starejše ali »preverjene« zvočne slike in si zaradi teh ali onih, spet naivno verjamem legalnih in legitimnih razlogov, ne želijo predrznosti in drugačnosti. Kar se zvočne slike sicer tiče, je srednji tok očitno edina glasba, ki si jo želijo/upajo vrteti. Karkoli drugega morda splaši lokalnega oglaševalca, ki, verjamem, vneto spremlja podatke o poslušnosti radijskih postaj. Te pa z glasbo tako ali tako ne lovijo poslušalcev in dosegov, za to skrbijo »akcije«, takšne in drugačne. Od skoraj intimnih odnosov z avtomobili na javnih krajih, do zanikanja

lastnega imena ob prejemu telefonskega klica. Večni odgovori, ki javni RTV »očitajo« obvezni prispevek, ob tem ko so komercialni mediji odvisni le od denarja oglaševalcev, držijo. A ne dovolj, da bi zato javne radijske postaje vrtele vse, razen popularne glasbe, in obratno, torej komercialne samo popularno in nič drugega. S čim pa merimo popularnost pri nas? S številom prodanih plošč? Dvomim. Z obiski samostojnih koncertov izvajalk in izvajalcev, ki na teh koncertih nikoli, ampak res nikoli, ne sežejo po priredbah? Na srečo mnogih izvajalcev, ne. Po številu objavljenih fotografij v časnikih in na spletnih portalih? Upam, da ne. Pravih (beri preverljivih) lestvic pri nas ni, lestvic, ki bi lahko s komercialnega stališča nastavile zrcalo danes objavljenim podatkom. Legalnega domačega portala za kupovanje glasbenih datotek tudi ne. Še več. Že desetletje Slovenija nima nacionalne glasbene nagrade. Zlate Note so zamrle, Zlati Petelin je crknil. Kdo je kriv? Jaz zapišem. Glasbeniki in založbe. Res. Očitno jim tako stanje ugaja. In ja, z zadnjimi zapisanimi besedami žogo podajam Zavodu IPF. Zavodu za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije. Ker ceni glasbo. Poudarek je na e, kajne?

Andrej Karoli

Andrej Karoli je radijski voditelj in glasbeni urednik na Valu 202, 2. radijskemu programu RTV Slovenija.

Komentar odraža stališča avtorja in ne nujno uredništva.

Radio se spreminja

Radio je bil prvi brezplačni elektronski medij. Kot medij se je razvil v 20. letih prejšnjega stoletja. Do prihoda interneta radio ni imel resne konkurence med elektronskimi mediji. Radio je lahko novice in dogodke prenašal v realnem času, torej takoj, ko so se zgodili. Tudi na volitvah so zmagovali kandidati, ki so imeli »radijski« glas. Prvi predsednik, ki je na volitvah zmagal po zaslugi nastopa na televiziji, je bil ameriški predsednik John Fitzgerald Kennedy. To je bilo leta 1960. Televizija je kot medij spremenila navade poslušalcev, ki sedaj vsak večer namesto ob radijskih sprejemnikih sedijo pred TV-sprejemniki. V 80. letih prejšnjega stoletja so video spoti radiu prevzeli tudi primat na področju promocije glasbenih uspešnic. Pesem brez video spota danes ne more biti več hit. Radijske postaje morajo zato danes slediti glasbenim TV-postajam. Največja in absolutna konkurenca radiu je po letu 2000 postal internet. Mnogi se sprašujete zakaj? Pred prihodom interneta so si mnogi poslušalci pesmi snemali iz radia. Tisti, rojeni pred letom 1980, se zagotovo spomnite, kako smo nestrpno čakali glasbene oddaje, ki so predstavljale nove pesmi, da smo si jih lahko posneli na avdio kaseto. Še v 90. letih so

poslušalci kot obnoredi klicali na radijske postaje in si naročali glasbene želje. Danes tega ni več. Danes se ljudje usedejo za računalnik, vpišejo ime pesmi in si jo naložijo na svoj mp3 predvajalnik ali pa si ogledajo video na spletnem portalu YOUTUBE. Radio se mora zato kot medij postaviti na novo, sicer bo izgubil bitko z internetom. S prihodom interneta imajo poslušalci na voljo več tisoč radijskih programov, ki predvajajo glasbo brez reklam. Dodana vrednost radia je zato v drugih vsebinah. Po raziskavah, ki smo jih naredili pri družbi Infonet media d.d., je ključno za uspeh radia: zabavne vsebine, dobri voditelji, nemo-teča glasba, prometne informacije in lokalne novice. Če pogledamo lestvico najbolj poslušanih komercialnih radijskih postaj za mesec maj, ugotovimo, da prvi dve postaji, Radio City in Radio 1, upoštevata točno to. Radio City je z Reporterjem Milanom prvi postavil na slovenski radijski trg zabavni lik, ki je tako močen, da je včasih celo bolj prepoznaven kot radijska postaja sama. Enako velja za Radio 1, kjer je Denis Avdič tista osebnost, zaradi katere je prepoznaven Radio 1. Radiu 1 in Radiu City pa je skupno tudi to, da redno izvajata glasbene raziskave. To pomeni, da na poseb-

nih glasbenih testih poslušalcem predvajata glasbo in na osnovi ocen, ki jih podajo poslušalci, oblikujeta glasbeno shemo. Ta sicer zelo demokratičen pristop, ki odločanje o glasbi prepusti poslušalcem, pa je razjezil številne glasbenike. Tak način izbora glasbe namreč onemogoča, da bi se kdorkoli dogovoril z glasbenim urednikom in mimo želje poslušalcev predvajal neko pesem. Poslušnost radijskih postaj, ki so v izbor glasbe vključile poslušalce, se je skokovito dvignila. Radio je torej danes drugačen medij, kot je bil pred 10 leti. Radio je moral glasbeno postati »nemoteč«, vsebinsko pa bolj zabaven kot informativen. Absolutni primat na področju informacij ima danes internet. Ko se nekaj zgodi, vsi takoj hitimo na internet zato, da izvemo kaj več. Danes nihče več ne reče: »Prižgi radio, da bomo slišali, kaj se je zgodilo ...«

Leo Oblak

Leo Oblak je predsednik uprave družbe Infonet media.

Komentar odraža stališča avtorja in ne nujno uredništva.

Za črnim Hammondom in štiriindvajsetkanalno mešalno mizo: portret Boruta Činča

Bil je običajen delovni dan. Morda le še za odtenek bolj stresen kot običajno. In evo, sredi največje dopoldanske hektike je zazvonil telefon. Javil sem se in bil na moje veliko presenečenje naprošen, če bi lahko do naslednjega dne napisal kratki spis o Borutu Činču, nekakšen predstavitveni portret. Navkljub mnogoterim obveznostim, ki so me čakale tisti dan, sem pristal. Zgolj zaradi iskrenega in globokega spoštovanja do portretiranca. Bom pač malo manj spal nočoj, sem si mislil, tudi to je rock'n'roll ...

Potem pa sem se zavedel, da sem se znašel v zagati. Kako v nekaj kratkih vrstic stlačiti vse, kar je možakar dosegel na glasbenem področju kot avtor glasbe in aranžer, briljanten instrumentalist, zanesljiv spremljevalni vokalist, producent in snemalec ali zgolj kot tvorec scene? Prav gotovo bi na koga ali na kaj pozabil, kajti tega je toliko, da je zadeva praktično nepregledna. Poleg tega o njegovi glasbeni poti že obstaja nekaj bolj ali manj popolnih in bolj ali manj posrečenih zapisov, tako da se z bogato zapuščino njegovega glasbenega udejstvovanja vsaj okvirno lahko seznanimo vsakdo, ki ima dostop do svetovnega spleta. Glede na povedano sem se odločil, pa naj mi bo oprosteno, da bom faktografijo prepustil komu drugemu, sam pa zapisal zgolj tisto, kar mi bo pač najprej padlo na pamet.

Prva slika, ki se mi pojavi pred očmi ob misli na našega glavnega junaka, je njegov že skoraj štiri-

desetletni črni hammond, ki ga krasi stiliziran napis »Noč«. Borut si ga je v Italiji kupil na kredit na začetku sedemdesetih, ko je postal član »prve slovenske supergrupe« Sedem svetlobnih let. Hammond je bil ob nakupu običajne, dolgočasne rjave barve. Pa je nanoslo, da je njegov ponosni lastnik s svojimi bendom igral na skupnem koncertu s srbskimi hardrock veljaki Smak, katerih klavirist je imel hammond popolnoma bele barve. Šminka! No, kakorkoli, to je Boruta sprovciralo do te mere, da je, ko se je vrnil s špila domov, vzel brusilni papir, spraskal barvo do živega lesa ter instrument prebarval na vranje črno. He he he, to je rock'n'roll. In tak je Činč!

A če ga pripadniki starejše generacije rockerjev dojemajo predvsem kot klavirista, je trumam mlajših glasbenikov bolj domača slika Boruta za mešalno mizo v njegovem legendarnem studiu. Tudi sam sem ga tako najprej spoznal in hotel bi poudariti, da je bilo snemanje plošče pod njegovim produkcijskim vodstvom ena najbolj prijetnih izkušenj v mojih petnajstih letih resnejšega ukvarjanja z glasbo. Da niso to le zgolj in samo moji subjektivni občutki, priča cel kup nagrad, ki jih je Borut prejel za svoje studijsko delo – dokler so se nagrade še podeljevale seveda!

In če je že snemati z njim velik užitek, je še toliko večji z njim muzicirati. Pa ne zgolj zato, ker je virtuozi za tipkami s prepoznavnim zvokom in stilom, vsaj toliko tudi zaradi tega, ker je možakar odprte glave in širokih (glasbenih) obzorij, vedno pripravljen spoznavati in odkrivati novo in drugačno. Zato ni čudno, da je tako iskan glasbenik, ki je pustil nezgrešljive sledi na brezštevilnih ključnih albumih slovenske in vsejugoslovanske glasbene scene – od hardcora pa do pesmic za otroke.

A kakorkoli obračamo in kakorkoli izpostavljam vse zasluge, ki jih gre priznati našemu junaku, obstaja prav posebna vloga, s katero je pustil za sabo najglobljo sled: Činč je ena od dveh gosenc kulturnega Buldožerja. Druga je njegov glasbeni brat Boris Bele. Ostali so prihajali in odhajali, a brez njih, brez njune ustvarjalne sinergije, takšnega benda, ki mu po vplivu na nekdanjo slovensko in jugoslovansko rockovsko sceno ni para, ne bi mo-

glo biti. V tej vlogi je Činč nezamenljiv. In biti nezamenljiv je največji dosežek! Tako v rock'n'rollu, kot na kateremkoli drugem področju ...

Viki Baba, glasbenik in član skupine Same babe

//ZA FLESH://

... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Jaguarji, Sedem svetlobnih let, B.B. Činč Blues Bend, Buldožer, Marko Breclj* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Pankrti, Sokoli, Niet, Peter Lovšin, Jani Kovačič* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Tomaž Domicelj, Don Mentoni Band, Adi Smolar, Tomaž Pengov, Vlado Kreslin* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Bojan Drobež, Tonny Montano, Elvis J. Kurtović & His Meteors, Film, Vlada Divljan* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Peter Klepec, Srp, VIS Cannabis, Glorija, O!Kult* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Brezno zla, Orion. Moulin Rouge, U'rodu, Big Ben* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Tantadruj, Julija, Quatebriga, Miladojka Youneed, Klinika za cinike* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Quad Masacre, Don Juan, Pop Design, Miki Šarac, Sasha* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Majda Arh, Sendi, Big Foot Mama, Dan-D, Tanja Ribič* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Dada Baand, Siltrom, Leon Matek, Juhej in Vuhmepiš, Same babe* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Uroš Lovšin, Simona Weiss, Orlek, Laufer* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Trobecove krušne peči, Proces, Dva minuta mržnje, Brendi, Šukar* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Lene kosti, Junaki nočne kronike, Pepelka, Leteči potepuhi, Grad* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Indust-bag, Magnifico, U'rodu, Brendi, Tantadruj* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Helena Blagne, Avtomobili, Zlatko Dobrič, Lojze Kranjčan, Hiša* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Lado Jakša, Videosex, Lačni Franz, Zoran Predin, Ego Malfunction* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Heavy Les Wanted, Ali En, Bombe, Katice, Zaklonišče prepeva* ... ne bom našteval, ne bom našteval ... *Sausages, Ivan Volarič - Feo, Arché, Ulixes* ... ne bom našteval, ne bom našteval ...

Sorodne pravice za neuke

»... *izvajalec mora vedeti, kako nastopiti, ... ker če tega ne ve, se podre cela zgradba, in ne izrazi poslušalcu, kar mora izraziti.*«
(S. V. Rahmaninov)

Svetovno znani skladatelj in pianist je odlično izrazil pomembnost posrednikov med avtorji izvirnega dela in javnostjo in teži njihovega dela. Pravni instrument za varovanje njihovih prispevkov pred nedovoljenim izkoriščanjem s strani tretjih oseb so sorodne pravice.

Sorodne pravice so, kot pravi že njihovo ime, sorodne avtorski pravici. Zgodovinsko se je potreba po varovanju prispevkov izvajalcev in kasneje tudi prispevkov drugih imetnikov sorodnih pravic razvila zaradi tehnološkega napredka. Tehnološke inovacije, ki so omogočile zapisovanje in predvajanje zvoka, so izpodrinile potrebo po živih glasbenih izvedbah. Sprva je gramofon in z njim povezana izdelava glasbenih plošč glasbenim izvajalcem omogočala velike zasluge, saj so morali izvajalci vsako ploščo posneti posebej, vendar je razvoj tehnologije, ki je omogočil množično razmnoževanje in predvajanje glasbe, v odsotnosti izvajalcev v številnih primerkih, ogrozil finančni položaj izvajalcev, da so terjali posebno varstvo. Podobno so kasneje, ko je tehnološki razvoj omogočil tudi enostavno presnemavanje kaset, gramofonskih plošč in kasneje CDjev, terjali posebno varstvo svojih podjemnih vložkov tudi proizvajalci teh naprav in podobno tudi radijske in televizijske hiše na lastnih oddajah.

Potrebo po posebnem varstvu so izvajalci, proizvajalci fonogramov in radijske in televizijske organizacije zahtevale preko svojih organizacij na mednarodni ravni in tako dosegle, da je bila leta 1961 sprejeta Rimska konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij iz leta 1961. Cilj te konvencije je bil zavarovati tiste subjekte, katerih dejavnost so različne posebne oblike izkoriščanja intelektualnega dela.¹ Poleg Rimske konvencije sorodne pravice urejajo tudi drugi sporazumi in mednarodne pogodbe, kot so to zlasti WIPO Performance and Phonograms Treaty² in Sporazum TRIPS³.

V Sloveniji so sorodne pravice urejene od leta 1995, ko je bil sprejet Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP). Imetniki sorodnih pravic po naši zakonodaji so izvajalci, proizvajalci fonogramov, filmski producenti, radijske in televizijske (RTV) organizacije. V naši zakonodaji poznamo še dve posebni skupini pravic in sicer pravico založnikov in posebno oziroma "sui generis" pravico izdelovalcev podatkovnih baz.

Sorodne pravice, ki jih ZASP taksativno ureja vsako v svojem poglavju, imajo kljub temu nekaj skupnih značilnosti. Nastanek sorodnih pravic je odvisen od vrste dela, ki ga te pravice varujejo, zato lahko nastanejo z izvedbo (pravice izvajalca), nastankom posnetka (pravice proizvajalcev fonogramov, pravice filmskih producentov), radiodifuznim oddajanjem (pravice RTV organizacij), zakonito izdajo dela (založniki) ali izdelavo podatkovne baze. Sorodne pravice praviloma trajajo 50 let od datumov izvedbe, nastanka, oddajanja ali izdaje dela in z razliko avtorske pravice ne dajejo pravnega varstva po smrti imetnika pravic. Varstvo podatkovnih baz traja 15 let od nastanka ali zakonite izdaje oziroma 15 let od vsebinske spremembe podatkovne baze.

V Evropskem parlamentu je trenutno predlog za podaljšanje sorodnih pravic iz 50 na 95 let. Zlasti glasbena industrija utemeljuje potrebo po podaljšanju z ekonomskimi razlogi, vendar neodvisne študije, med njimi najpomembnejši Gowers Review⁴ in študija IVIR⁵, zavračajo upravičenost podaljšanja z močnimi argumenti, da bi podaljšanje trajanja sorodnih pravic škodilo družbi v celoti, vendar jim predlagatelji žal ne sledijo. Pri tem se zdi, da pozabljajo, da avtorsko pravo ni samo pravo za glasbeno industrijo, ampak v današnjih časih vpliva prav na vsakega posameznika. Idealni sistem avtorskega prava mora vzpostavljati učinkovite iniciative za ustvarjalce in založnike, vendar brez neupravičenega omejevanja uporabnikov in tudi drugih poznejših ustvarjalcev, ki ustvarjajo, če slikovito povzemamo Alberta Einsteina, na ramenih prejšnjih generacij.

Med IZVAJALCE štejemo zelo različne posrednike avtorskih del in sicer igralce, pevce, glasbenike, plesalce in druge osebe, ki igrajo, pojejo, podajajo, deklamirajo, nastopajo, interpretirajo ali drugače izvajajo avtorska ali folklorna dela. Tudi režiserji dramskih predstav, dirigenti orkestrrov, vodje pevskih zborov, oblikovalci tona ter varietejski in cirkuški umetniki so izvajalci.

PROIZVAJALCI FONOGRAMOV so podjetniki, fizične ali pravne osebe, ki prevzamejo podjetniško pobudo in odgovornost za prvi posnetek zvokov neke izvedbe ali drugih zvokov, ali nadomestkov zvokov. Fonogram je posnetek zvokov neke izvedbe ali drugih zvokov, ali nadomestka zvokov. Za fonogram se ne šteje posnetek, ki je vključen v avdiovizualno delo.

FILMSKI PRODUCENTI so fizične ali pravne osebe, ki v svojem imenu in za svoj ali tuj račun organizirajo in vodijo ustvarjanje in dokončanje avdiovizualnega dela ali zaporedja gibljivih slik.

Sorodne pravice RTV ORGANIZACIJ obsegajo pravico radiodifuzne retransmisije lastnih oddaj, sekundarnega radiodifuznega oddajanja lastnih oddaj, če se izvaja na krajih, ki so dostopni javnosti proti plačilu vstopnine, pravico snemanja svojih oddaj, pravico reproduciranja posnetkov svojih oddaj, pravico distribuiranja posnetkov svojih oddaj, pravico dajanja na voljo javnosti posnetkov svojih oddaj.

Naša zakonodaja pozna tudi posebno pravico ZALOŽNIKOV in posebno "sui generis" pravico IZDELOVALCEV PODATKOVNIH BAZ. Iz vidika zaklepanja že prostih del, torej del, na katerih so pravice že potekle, je zelo problematična pravica založnikov, ki jo prejme oseba, ki prvič zakonito izda ali priobči javnosti še neobjavljeno delo, na katerem je avtorska pravica že potekla. Posebno pravico založnika pridobi tudi oseba, ki pripravi izdajo dela, na katerem so avtorska pravica že potekla in je rezultat znanstvene dejavnosti ter se bistveno razlikuje od znanih izdaj tega dela. Tuje zakonodaje, vključno z državami, ki so sprejele nove avtorske zakone v zadnjih nekaj letih, založnikom praviloma ne posvečajo posebne pozornosti v okviru varstva sorodnih pravic. Največji obseg varstva daje nemški zakon, med tem ko francoski, švicarski in italijanski zakon založnikom ne priznavajo nobenih posebnih sorodnih pravic. Posebna "sui generis" pravica izdelovalcev podatkovnih baz varuje podjemni vložek izdelovalca podatkovne baze in traja 15 let odkar je bila baza izdelana ali zakonito objavljena oziroma 15 let od njene zadnje substančne spremembe, kar de facto lahko pomeni, da je trajanje te pravice časovno neomejeno.

Večino sorodnih pravic je praktično nemogoče uveljavljati individualno, zato se praviloma uveljavljajo kolektivno preko kolektivnih organizacij. V Sloveniji za glasbene izvajalce in proizvajalce fonogramov njihove pravice uveljavlja Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije (Zavod IPF).⁶

¹ Trampuž, Oman, Zupančič, Zakon o avtorski in sorodnih pravicah s komentarjem, 1997, str. 284, 285

² Uradni list RS-MP, št. 25/1999

³ Uradni list RS-MP, št. 10/1995

⁴ Gowers Review of Intellectual Property, objavljeno na http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/http://www.hm-treasury.gov.uk/media/6/E/pbr06_gowers_report_755.pdf

⁵ Povzetek študije objavljen na http://www.ivir.nl/publications/other/IViR_Recast_Exec_summary_2006.pdf

⁶ <https://www.zavod-ipf.si/>

dr. Maja Jančič Bogataj

Dr. Maja Jančič Bogataj je ustanoviteljica in vodja Inštituta za intelektualno lastnino IPI, (www.ipi.si).

Pirati iz Slovenije:

Poročilo s konference o avtorski pravici v digitalnem okolju

Avtorska pravica v spletnem okolju ostaja izziv za prihodnost

Tanja Fajon je marca v Ljubljani organizirala mednarodno strokovno konferenco o avtorski pravici v digitalnem okolju, na kateri so se v Sloveniji prvič zbrali strokovnjaki, avtorji, organizacije za zaščito pravic avtorjev, ponudniki internetnih storitev, distributerji, politiki in pravni strokovnjaki, da bi ponudili odgovore na vprašanja o prihodnosti avtorske pravice ter širjenja avtorskih del v digitalnem okolju.

Čeprav so se udeleženci strinjali, da dostopnost informacij, umetniških in zabavnih vsebin preko spleta sodi med najpomembnejše pridobitve sodobne informacijske družbe, so imeli – po pričakovanjih – glede pravnega varstva in ureditve avtorske pravice in intelektualne lastnine v digitalnem okolju različne poglede.

V dopoldanskem delu konference je bila razprava namenjena pregledu stanja avtorske pravice in intelektualne lastnine v Sloveniji. »Avtorska pravica je vzpodbuda za ustvarjalnost in vprašanje moralne integritete – tako ustvarjalcev kot kršiteljev,« je dejala Maja Bogataj Jančič (Inštitut za intelektualno lastnino). »Pravice imamo – tudi pravico do rabe interneta. Vendar v imenu ene pravice ne smemo pohoditi druge.«

Dr. Jurij Žurej z Urada za intelektualno lastnino je opozoril, da v Sloveniji slabo poznamo avtorsko pravo in poslovne modele in da za ureditev razmer ni odgovorna država, temveč strokovnjaki. Boštjan Menart, glasbeni založnik, je menil, da zaradi kaotičnih razmer močno pada produkcija, predstavniki Piratske stranke Slovenije pa so, nasprotno, zatrdili, da je avtorskih del vsak dan več in da je trajanje avtorske pravice veliko predolgo: »Avtorske pravice za glasbo naj trajajo 5, za film pa 2 leti,« je dejal Andrej Čremožnik. »Avtorske pravice so za nekatere temelj preživetja, ostali v verigi pa kujejo dobičke,« je razmišljal Tomaž Grubar (SAZAS), obenem pa povedal, da tudi med samimi avtorji ni enotnih pogledov na rešitve. »Avtorsko zakonodajo je treba narediti bolj pravično, uporabno za vse skupine: ponudnikov, avtorjev in ostalih,« je dejal Jože Zrimšek (T2), Janko Čretnik (Distribucija CENEX) pa se je zavzel predvsem za izobraževanje mladine in dodal: »Piratstvo je kraja in bi moralo biti kaznovano.«

»Digitalna agenda, ki jo pospešuje t.i. »copyright« industrija, nas je pripeljala v zgodovinsko situacijo, kjer prevelika zaščita avtorske pravice grozi z ruše-

njem ravnovesja med pravicami imetnikov avtorske pravice in družbenimi interesi. Ali lahko verjame, da bomo znali vzpostaviti mehanizem, ki bi zavrl spletno piratstvo in obenem ohranil omejitve, ki ohranjajo interesno ravnotežje?« je na popoldanskem delu tuje goste povprašala Tanja Fajon. Razprava o praktičnih primerih trenutno veljavnih pravnih rešitev in o mehanizmih, ki se šele uveljavljajo, je pokazala predvsem, da morajo vsi vpleteni delovati kot strokovni forum v sprejemanju odločitev in odgovarjanju na vprašanja, ki se bodo odpirala z nadaljnjim tehnološkim razvojem. Zato so se zavzeli za iskanje konsenza in nadaljevanje razprav tudi v prihodnosti.

»V 21. stoletju je nujno urediti avtorsko pravico, vendar bo to možno le s sodelovanjem širokega kroga – javnosti, avtorjev, stroke. Bodimo pametni, bodimo učinkoviti, zaščitimo pravice in svobščine, zaščitimo odprtost interneta, hkrati pa zaščitimo intelektualno lastnino in pravice avtorjev,« je zaključil Stavros Lambrinidis, podpredsednik Evropskega parlamenta.

Vtisi razpravljalcev

Andrej Čremožnik

– predstavnik Piratske stranke Slovenije

»Vesel sem, da se razprava o avtorskih pravicah končno odpira širši množici. Kljub temu da smo soočili veliko različnih pogledov, pa menim, da takšen format konference ni ustrezen za reševanje problema avtorskih pravic. Dolgi monologi kažejo na to, da govorniki ne razmišljajo o kompromisu. Ker sem mnenja, da nobena stran, pravična ali ne, nima do popolnosti izoblikovane stališča, si želim, da bi se prihodnjič osredotočili na konkretne probleme vseh strani in se o njih pogovarjali. Panel s tujimi gosti je pokazal, da nasprotni strani lahko govorijo skupni jezik, kar je spodbudno in pohvalno.«

Martin Spence – BECTU

(UK's Media and Entertainment Trade Union)

»Konferenca se mi je zdela zelo stimulatívna in pozitivna. Soočili smo se s široko paleto mnenj o avtorski pravici v digitalnem okolju, v kreativni industriji, z željo in pogumom, da nekoč pride-mo do genialne rešitve. Vesel bom, če bi lahko prisostvoval konferencam in pogovorom tudi v prihodnje, če jih boste organizirali. Drugače naj povem, da sem bil nazadnje v Sloveniji pred 25 leti in tudi tokrat sem zelo užival. Vzel sem si nekaj časa za obisk Narodne galerije in muzeja in drugih znamenitosti.«

Chris Marcich – MPAA

(Motion Picture Association of America)

»Konferenca je bila res dragocena. Organizator je v program vključil širok nabor panelov in tudi širok nabor pogledov. Pogovori so bili zanimivi in živi. Poslanka Fajonova je moderirala zelo učinkovito in je poskušala iz nas izvleči konkretne ideje, ki bi jim sledili. Moram reči, da je tudi Ljubljana čudovita.«

Celotno konferenco si lahko ogledate na:

<http://tanja-fajon.on-net.si/tv.php>

Vir: Spletni časopis Tanje Fajon, 29. marec 2011, www.tanja-fajon.eu

Fotografije: Andrej Korenč

Obrazložitev trditve »Pri razdeljevanju sredstev se upošteva dejanska uporaba, tako da denar dobijo tisti, katerih glasba je bila predvajana.«

Video odgovor poiščite na www.zavodipf.si/ipf_tv.php

**Kaj je ZASP?
Kje ga je mogoče najti?**

Video odgovor poiščite na www.zavodipf.si/ipf_tv.php

Zakaj dobijo proizvajalci fonogramov polovico denarja, je drugod po svetu ureditev enaka?

Video odgovor poiščite na www.zavodipf.si/ipf_tv.php

Zakaj posamezni izvajalci dobijo denar še enkrat, če so bili plačani že ob snemanju?

Video odgovor poiščite na www.zavodipf.si/ipf_tv.php

Zakaj pri Zavodu IPF dobim manj denarja kot pri SAZAS-u? Kakšna je povezava med njima?

Video odgovor poiščite na www.zavodipf.si/ipf_tv.php

Avtorska pravica

v digitalnem okolju – je dialog utopija?

Marca smo imeli v Sloveniji **konferenco o avtorski pravici v digitalnem okolju**. Menda prvo, na kateri smo se v isti dvorani zbrali strokovnjaki, avtorji, organizacije za zaščito pravic avtorjev, ponudniki internetnih storitev, distributerji, pravni strokovnjaki in tudi nekaj politikov. **Bomo kopirali, ali nas bodo kopirali drugi?**, je bila nosilna dilema razprave, v kateri se je izkazalo, da so pogledi na pravno varstvo in urejanje avtorske pravice in intelektualne lastnine v digitalnem okolju med omenjenimi skupinami zelo različni. Pričakovano, seveda, po drugi strani pa vendarle nekoliko presenetljivo. Zakaj? Ker e-doba traja že zelo dolgo, okopi zagovornikov in nasprotnikov piratstva (če polarizacijo oziroma spor nekoliko poenostavimo) pa ostajajo popolnoma nespremenjeni, enako visoki in trdni, enako oddaljeni.

Širjenje avtorskih del v digitalnem okolju, povečanje dostopnosti kulturno-umetniških stvaritev, zabavnih vsebin, informacij in komunikacij preko spleta sodi med najpomembnejše pridobitve informacijske družbe. Glede na način sodobnega komuniciranja in obete razvoja je to širjenje nujno, neizogibno in bo še naraščalo. Na nek način je začudujoče, da na področju urejanja avtorske pravice, ki bi moralo bilo pravičnejše in za vse člene v verigi sprejemljivo, ni pravzaprav nobenega napredka. Kot da si ga ne bi želeli in kot da smo vsi vdani v usodo in sprijaznjeni z obstoječim stanjem? Presenetile so me tudi besede Tomaža Grubarja, ki je v razpravi, potem ko je kot »zastopnik« avtorjev povedal, da se o avtorski pravici vedno

bolj pogovarjajo pravniki, založniki in politiki, ki avtorjev medse sploh ne povabijo, dodal še, da bi se tudi sami avtorji morali zapreti v sobo in se pogovoriti. Se pravi, da si tudi avtorji med seboj niso enotni, kje je njihovo mesto v prihodnosti in kakšen status si pravzaprav želijo. Če avtorji na razprave, ko se govori o njihovih pravicah, res niso vabljeni, je to seveda velik problem, še večji pa, če (zaradi neenotnosti?) na posvete ne pridejo in le od daleč spremljajo, kako jim »drugi« krojijo usodo.

V 21. stoletju je avtorsko pravico v digitalnem okolju kajpada nujno urediti s čim širšim konsenzom – javnosti, avtorjev, stroke. Vendar je osnovni pogoj za splošen konsenz strinjanje vseh delujočih v posameznih členih verige, tega pa očitno še ni?

To se je nekako pokazalo tudi v razpravah na konferenci, ki je bila sicer izjemno pozitivno sprejeta, vendar pa smo v odzivih dobili tudi kritike, da ni ponudila konkretnih rešitev. Teh res ni bilo, saj so se tudi udeleženci sami, kot so priznali, znašli v zagati, kako k problemu pristopiti.

Če naj delujemo kot strokovni forum, s čimer se verjetno strinjajo vse strani, je treba z razpravami nadaljevati, in sicer na način, da bodo predstavniki svojih branž – avtorji, distributerji, uporabniki – opremljeni s konstruktivnimi in realnimi predlogi, pripravljeni počasi zniževati in zblíževati svoje okope in s kompromisnimi predlogi poiskati skupno linijo. Nadaljevanje razprav smo obljubili

in jih bomo tudi izvedli. Izziv torej ostaja doseganje vsaj minimalnega skupnega stališča. Srž problema je v iskanju ravnotežja, ki ne bo ekonomsko primeren samo za imetnike pravic, temveč družbe kot celote.

Tanja Fajon, evropska poslanka
www.tanja-fajon.eu

Komentar odraža stališča avtorja in ne nujno uredništva.

Dodajte vaš komentar na www.zavodipf.si/?option=blog.

Kako je s tujim državljanom, ki ni avtor besedila in tu igra pesem v slovenščini?

Video odgovor poiščite na
www.zavodipf.si/ipf_tv.php

Kako se »včlaniti« v Zavod IPF?

Video odgovor poiščite na
www.zavodipf.si/ipf_tv.php

Zakaj posamezni izvajalci dobijo denar še enkrat, če so bili plačani že ob snemanju?

Video odgovor poiščite na
www.zavodipf.si/ipf_tv.php

Glasba online:

Povej mi, kako si dobil to skladbo, in povem ti, kdo si

Komercialna uporaba glasbenih vsebin se je zgodila z gramofonsko ploščo in nadaljevala s kompaktno ploščo – CD-jem, ki je pomenila bum v distribuciji in prodaji. S pojavom medmrežja se je možnost uporabe vsebin še povečala. Fizični nosilec kar naenkrat ni bil več potreben. Namesto da bi svetovna glasbena industrija prilagodila svoje poslovanje novim tehnologijam, izkoristila možnosti, ki jih nove tehnologije ponujajo, je kar naenkrat zaspala. Opirala se je na CD, ki predstavlja najenostavnejši način zaslužka, česar pa uporabniki niso sprejeli in so se obrnili k novi tehnologiji. Tako imenovani "zaspali prostor" je izkoristil inovativni računalničar Apple s svojimi iTunesi in prevzel digitalno globalni trg. Kasneje so se pojavili še mobilni operaterji, ki so v komercialne in marketinške namene glasbo izrabili bolj kot orodje za pospeševanje prodaje naročnin, ne pa za promoviranje glasbenih vsebin. Padec v fizični prodaji je večji, kot je rast digitalne prodaje, kar je razvidno iz tabele, ki je bila narejena v sklopu Forresterjeve raziskave 'Napoved internetne glasbe'. Po Forresterjevi napovedi se bo ta trend nadaljeval vse do leta 2013, ko se bo začel umirjati. Ravno leto 2012 naj bi bilo tisto prelomno, ko bo digitalna prodaja glasbe v svetu prehitela fizično.

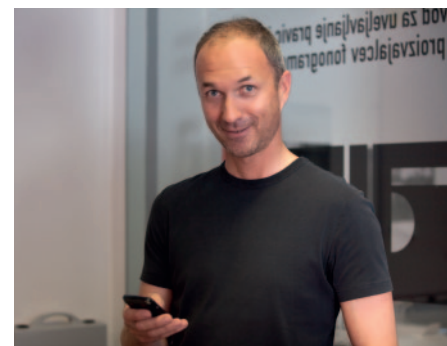
V Sloveniji je po naši oceni padec v fizični prodaji še večji kot v svetu, delež, ki pripade digitalni prodaji, pa je minoren. Padec pri fizični prodaji glasbe med letoma 2003 in 2010 ocenjujemo na kar 88 odstotkov, medtem ko odstotek digitalne prodaje leta 2010 predstavlja zgolj 2 odstotka vrednosti trga v letu 2003.

Slovenija je majhna, zato so nas globalni ponudniki zaobšli, imamo pa nekaj domačih ponudnikov vsebin preko interneta:

- **Planet – Zabavaj.se**, ki je zaživel 1. decembra 2004, je bil prva prava spletna glasbena prodajalna s širokim izborom tuje in domače glasbe v Sloveniji. Uporabniki so lahko izbirali med več kot 900 tisoč skladbami in brezplačno poslušali kratke odlomke. Za poslušanje cele skladbe so plačali – takrat še - 1 tolar, za nakup in prenos na svoj računalnik pa 240 tolarjev. Še posebej ugoden je bil nakup celih albumov, kjer cena običajno ni presežala 2400 tolarjev, kar je bilo bistveno ceneje kot v klasičnih glasbenih trgovinah. Nakup je bil možen s kreditnimi karticami, uporabniki Mobitel GSM/UMTS pa so lahko plačali s sporočili SMS. Trgovina je nastala v sodelovanju z Mobitelom ter britanskim partnerjem OD2, ki je upravljal podatkovno bazo in IT rešitev. Uvodna stran Zabavaj.se je ponujala izbor vročih singlov in albumov, domačih in tujih, hkrati pa tudi uredniška priporočila in izbor po zvrsteh, od rocka do klasike. Omogočeno je bilo iskanje glede na izvajalca ali naslov, obiskovalci pa so lahko brskali tudi po različnih zvrsteh glasbe (ambi-

entalna/new age, blues, ...), kjer so bili izvajalci urejeni po abecedi. Vse glasbene datoteke so bile visoke kakovosti in zavarovane pred virusi. Postopek nakupa je bil sledeč: uporabnik je skladbo poiskal, jo poslušal, nato pa po želji kupil in prenesel na svoj računalnik. Število poslušanih skladb je bilo največje ob zagonu portala Zabavaj.se, to je decembra 2004, nato se je navdušenje polagoma zmanjševalo, še zlasti v poletnih mesecih. Podoben trend so beležili tudi nakupi skladb. Glasbena trgovina je zaradi slabih rezultatov prenehala delovati v začetku leta 2006.

- **Hypersound** je obstajal, a ne deluje več.
- **SIMOBIL – ORTO MUZIQ** je največji in je predvsem v funkciji marketinga mobilnega operaterja. Osebo ne opažam, da bi SiMobilu portal Muziq, v prihodnosti predstavljal pomemben delež prodaje. Muziq je portal z več kot 2.800.000 MP3 melodijami in zajema širok razpon žanrov in izvajalcev. Nakup MP3 melodije stane od 0,99 do 1,5 evra, nakup albumov pa od 6,99 do 12,99 evra; lahko pa izbirate tudi med MUZIQ MP3 paketi, tedensko in/ali mesečno naročnino, ki se obnavlja (nakup MP3 melodij po ugodnejši ceni). Cena je od 3 evre na teden ali 10 evrov na mesec. Opcija MUZIQ Unlimited pa omogoča neomejen dostop do glasbene zbirke s pomočjo programa MUZIQ MANAGER, kjer je cena 9,99 evrov na mesec, ORTO MUZIQ naročniški paket z vključeno opcijo MUZIQ Unlimited, pa znaša 15 evrov mesečno.
- **MENART – MZONE** je prvi slovenski založniški portal za prodajo digitalnih vsebin. Deluje od druge polovice leta 2007 in ima v knjižnici celoten Menartov katalog, izbrane plošče hrvaške založbe Aquarius in plošče neodvisnih domačih in tujih založb ter izvajalcev. Vse skladbe so na voljo v .mp3 formatu (192kbps) brez DRM zaščite, za nakup ni treba sklepati naročnine ali se registrirati. Cene so primerljive s ponudbo v svetu: mp3 skladba 0,99 evra; mp3 virtualna kompilacija do 15 skladb 6,49 evra; mp3 virtualni album nad 15 skladb 7,99 evra. Poleg nakupa mp3 skladb in albumov portal mZone omogoča tudi nakup mobilnih vsebin. Slaba stran je, da ni prišlo do dogovora z ostalimi vodilnimi slovenskimi založbami in je katalog temu primerno skromen.
- **www.mp3center.si** je piratska stran! Ta stran je med množico nelegalnih ponudb glasbe na internetu izpostavljena zato, ker je najlažje dostopna, saj zanjo ni potrebna registracija. Sami zase pravijo, da ničesar ne ponujajo, le uporabnike usmerjajo naprej do vsebin.

Slovenski ponudniki vsebin preko mobilnih omrežij so Planet9, SiMobil, 3Line, Hardlab, 12 Media, LeeLoo.

Če smo na začetku ugotovili, da so imele nove tehnologije v zgodovini pozitiven učinek na razvoj glasbene industrije in glasbe kot kulturne dobrine nasploh, sedaj ugotavljamo, da se je s prihodom interneta smer razvoja obrnila navzdol. Še posebej, ko govorimo o glasbi v slovenskem jeziku, omejeni zgolj na majhen trg.

Postavlja se vprašanje, kje lahko iščemo vzroke? Če je globalna industrija zaspala, potem je slovenska v komi. Leta 2011 ima spletno stran vsega pet založb, od teh samo ena od t. i. "velikih".

Že leta se pritožujemo nad stanjem na tem področju. Priča smo tudi pasivnemu odnosu do obstoječih ponudnikov storitev, saj od vsakega, ki na novo pride na trg, takoj zahtevamo ogromne vsote denarja.

Sistemske vzroke pa so tisti, ki v osnovi onemogočajo življenje kreativnih vsebin v digitalnem okolju. Zakonodajalci štiti uporabnike in ne omogoča dovolj pravic imetnikom. Eden od vzrokov za tako stanje je vsekakor tudi razširjenost družbenega odnosa do intelektualne vsebine na spletu, ki zavrača poplačilo uporabe imetnikom pravic. Različne skupine, tudi tiste blizu državnih organov, takšen odnos spodbujajo, kar je še najbolj zaskrbljujoče. In tu je še neenakopravna obravnava glasbe kot kulturne dobrine v primerjavi z drugimi. Želimo si, da bi tudi sorodna pravica bila izključna, ne samo poplačilna.

Posledica stanja je upad domače produkcije med letoma 2003 in 2010 za 90 odstotkov. Povprečna starost glasbenih izvajalcev se drastično viša in število zaposlenih v glasbeni industriji je upadlo za več kot 80 odstotkov. Tisti, ki vztrajajo, vztrajajo iz nostalgije in ne iz ekonomske računice.

Boštjan Menart,
direktor založbe Menart

Komentar odraža stališča avtorja in ne nujno uredništva.

Sporočamo vam žalostno vest, da nas je v 49. letu življenja zapustil izvajalec in proizvajalec fonogramov, član Zavoda IPF, Branko Jovanovič Vunjak, bolj znan kot Brendi. Za njim ostaja velika praznina, ki jo bo nemogoče zapolniti – in s tem ne mislimo samo na glasbeno področje.

Brendi je bil na slovenski glasbeni sceni prisoten 25 let kot samostojni izvajalec in član nekaterih legendarnih skupin, ki so v zgodovini slovenske popularne glasbe pustile neizbrisen pečat: med prvimi znanimi je bila zasedba Beli med, ki je bila predhodnik Don Juanov, nato je bil kratek čas član zasedbe Rendez Vous. Sledila je selitev k ansamblu Amadeus, nato pa je leta 1986 ustanovil legendarno skupino Don Juan, o kateri ni potrebno izgubljeni besed. Skladbe, kot so Rdeča roža, Pod oknom sem stal, Povej mi Marina in Rad bi ti rekel nekaj lepega so še danes železen repertoar marsikaterih naše skupine. Leta 1996 je kariero nadaljeval kot solo izvajalec in v duetu s pevcem Koradom Buzetijem.

Brendi je veliko sodeloval tudi z drugimi izvajalci, kot so Hajdi Korošec, Ptujskih 5, Natalija Verboten, Helena Blagne, Bazar, Majda Arh, Vili Resnik in Boris Kopitar.

Bil je tudi ustanovitelj in lastnik založbe Mandarina, ki je bila ena prvih zasebnih pri nas.

Brendi, ostajaš z nami!

“Moji” ljudje so me pogosto čukasto gledali, ko sem Brendija zadnja leta ponosno uvrščal v krog Prijateljev. “Ma dej ne se hecat...”. On kao da dela nek šit od muske, jaz pa kao da nekaj čisto drugega. Ma ja. Kot bi tisto “njegovo” povzročalo raka, tole “moje” pa ga zdravilo. Japajade, kvečjemu obratno: moj stik z njim je bil svetel, iskren in zdravilen; sploh v kakih mračnih dnevih, ko sem ga znal poklicati in povprašati, če slučajno vidi luč na koncu tunela. Zorni koti in ponujeni izhodi so bili (v nasprotju z depresivnimi “ne-da-se” bla-blaji večine drugih) – poskočni, duhoviti in inspirativni.

In v nulo se je držal dogovorjenega. Kakovost, ki si jo sam sebi zadnje čase – kljub vsem trudu – težko pripišem. Kao ne sfolgam vsega. Njemu je to uspevalo. Mogoče celo preveč. In verjetno ne v lastno dobro. Na včerajšnjem špilu, ko je šel odžgat še zadnjo rundo, ga že slišim: “Publike ne smeš zajebati!”. Fuck. Če bi včeraj le prekršil pravilo, zajebal vse in sredi špila spokal na urgenco... Danes mi je iskreno in boleče žal (bolj natančno: jezen sem nanj), da včeraj ni znal biti tak – kot vsi ostali.

Zelo ga bom pogrešal (pa naj si »moji« mislijo, kar hočejo).

Nikola Sekulovič

ISSN 2232-4380

Eho je časopis Zavoda za uveljavljanje pravic
izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije.

© Copyright 2011. Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev
fonogramov Slovenije. Vse pravice pridržane.

Izdaja:

Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije
(Zavod IPF)
Šmartinska 152
1000 Ljubljana

Letnik 1, številka 1
Avgust 2011

Naklada: 2500 izvodov

Časopis prejmejo upravičenci Zavoda IPF in ni za prodajo.

Tiskano na recikliranem papirju.

Realizacija Di@log, www.dialog-si.net

Administrativne spletne strani Zavoda IPF: **ADMISS**

Zavod IPF je razvil spletno aplikacijo, ki upravičencem kadarkoli in od kjerkoli omogoča vpogled v vse informacije, ki se tičejo njegovih varovanih del. Vsak upravičenec, ki zavodu podpiše pooblastilo za zastopanje, se lahko na naslovu <https://admiss.zavod-ipf.si/> vpiše v administrativne spletne strani z uporabniškim imenom in geslom, ki mu ga na oddelku za repartitijo določijo ob predložitvi potrebnih podatkov. Če uporabnik strani slučajno založi svoje geslo, to lahko uredi s preprosto funkcijo po kliku na povezavo **Pošlji geslo ...**

Podatki o varovanih delih se praviloma osvežujejo večkrat mesečno, obračunski pa po vsakem opravljenem obračunu ali poračunih. Datum zadnje osvežitve je vedno izpisan že na vstopni strani.

Po uspešni prijavi uporabnik strani lahko izbira med več možnostmi.

Prijavljena dela člana

Funkcija vsebuje več zavihkov. Vsakemu upravičencu se tako v prvem zavihku izpišejo njegovi Matični podatki, izvedbe pri katerih je pripravljen Kot izvajalec, Kot upravičenec po izvajalcu, Kot lastnik in Kot upravičenca po lastniku.

Obračunski podatki

Tu je možen vpogled v seznam obračunov in poračunov s seznamom obračunanih radijskih postaj po posameznih letih, kartico obračunanih nadomestil iz katere je razvidno, katera nadomestila so bila upravičencu že izplačana in katera še čakajo na izplačila. V tem segmentu je možen vpogled tudi v kartico izplačil, kjer si lahko ogledamo datume posameznih izplačil obračunanih nadomestil.

Sporedi predvajanih del

Tu je možen izpis predvajanj prijavljenih izvedb posameznega upravičenca, možno pa je tudi iskanje po sporedih predvajanj. Registriran uporabnik ima tako vpogled v število predvajanj svojih prijavljenih del, za primerjavo pa si lahko s pomočjo iskalnika ogleda tudi števila predvajanj drugih izvedb. Predvajanja za posamezne izvedbe omogočajo vpogled za posamezni radijski program za vsak mesec posebej. Podatki so na voljo za leti 2010 in 2009.

Člani skupščin

Članom vsake od skupščin Zavoda IPF je za uresničevanje njihovih interesov omogočen vpogled v seznam članov skupščine katere član je.

Urejanje profila

Če želi uporabnik strani zamenjati svoje dostopno geslo za dostop do administrativnih spletnih strani, to lahko stori v tem zavihku. Vse ostale spremembe (naslov, številka osebne računa ...) je potrebno opraviti s pisno izjavo, ki jo upravičenec pošlje na naš poštni naslov.

Prijava fonograma

Vsak upravičenec lahko v skladu z akti zavoda prijavi ali dopolni prijavo izvedb, pri kateri sodeluje. Pomembno je, da izpolni vsa zahtevana polja. Po zaključku dela je treba prijave natisniti in poslati na poštni naslov Zavoda IPF.

Iskanje

V tem zavihku uporabnik strani lahko preveri stanje prijav izvedb. Z vnosom zahteve v iskalno polje se izpišejo vse izvedbe, ki ustrezajo izbranim kriterijem. Da je učinkovitost uveljavljanja pravice lahko največja, si lahko vsi upravičenci ogledajo prijave in tako preverijo, če so pravilno prijavljene. Išče se lahko po nazivu posnetka, glavnem izvajalcu in naslovu albuma.